

transfert in Ecclesiam, efficitur Ecclesiasticum in cap. Cum propter, num. 40. de jure patr. 500
 3 Jus patronatus competens universitati scholasticum, dicitur Ecclesiasticum si in ea sint plures Clerici quam laici; & e converso ibidem num. 47. 500
 3 Declaratur ibidem num. 70. 502
 3 Jus patronatus competens Praelato ratione temporalis domini quod habet Ecclesia, censetur Ecclesiasticum in cap. Querelam, num. 16. de elect. 251
 3 Praelatus in dubio censetur Ecclesiam fundasse vel dotasse de bonis Ecclesiarum in cap. Querelam, num. 17. de elect. pag. 251

Jus patronatus quoad institutionem.

3 Episcopus an inter plures presentatos à Patronis laicis, teneatur instituire digniorem; an verò possit alteri gratificari in cap. Cum autem, num. 20. & seqq. usque ad num. 21. de jure patr. 492
 3 Quid si duo sint presentati à duobus patronis vel à duabus partibus patronorum, ibidem n. 22. usque ad num. 29. pag. 493
 3 Et quid si duo simul aut successivè sint presentati ab eodem patrono, ibidem num. 29. 493
 3 Episcopus inter duos presentatos à duobus patronis laicis potest alteri gratificari: imò & de extraneo providere, si ipsi sint quatuor menses, ibidem num. 25. 493
 3 Idem si patroni promiserint ab initio non variare, ibidem num. 26. 493
 3 Aut confenserint ut Episcopus habeat gratificationem, ib. num. 28. 493

Jus patronatus mixtum.

3 Jus patronatus mixtum regulatur ut Ecclesiasticum, quando Ecclesie vel Ecclesiasticae personae magis prodest in cap. Cum propter, num. 22. de jure patr. 499
 3 Declaratur ibidem n. 37. 500
 3 Jus patronatus mixtum quoad formam examinis per concursum, cur censetur potius laicale quam Ecclesiasticum, ibidem num. 41. 500
 3 Jus patronatus mixtum cum dubitatur an sit laicale vel Ecclesiasticum, attendenda est qualitas magis privilegiata & magis favens patronatui, ibidem num. 26. & 30. 499
 3 Jus patronatus mixtum censetur totum Ecclesiasticum quoad prescriptionem, ibidem num. 28. 500
 3 Item quoad tempus praefixum ad presentandum, ibidem num. 29. 500
 3 Sed quoad derogationem censetur totum laicale, ib. n. 30. pag. 500
 3 Item quoad reservationem, ibidem num. 32. 500
 3 Jus patronatus ex donatione honorum laicalium & Ecclesiarum quale censetur, ibidem num. 49. & 71. 501
 3 Jus patronatus plurium laicorum & unius Clerici censetur Ecclesiasticum, si hoc magis prodest patronatui, ibidem num. 63. 501
 3 In jure patronatus mixto septem officialium laicorum nomine universitatis laicalis & trium Ecclesiasticorum privato nomine presentantium, an requirant probationes quas exigit Concilium Tridentinum in Potentibus, ibid. num. 74. & seqq. usque in finem. 502
 3 Laicus propter mixturam Clerici non debet privari jure suo, ibidem num. 35. 500
 3 Laici à fundationibus Ecclesiarum non sunt retrahendi, ibidem num. 43. 500
 Vide in verbo *Jus patronatus probatur.*

5 JUSTIFICATIO quid sit in c. Omnis, n. 10. de poenit. & remiss. 287
 3 JUSTITIA humana exemplatur à justitia Divina in cap. Fratemitatem, num. 51. de Sepultur. 279
 3 Justitia ex opere non consummatur, nisi etiam voluntas affuerit, cap. Dolentes, num. 43. de celebr. Missar. pag. 549
 3 JUSTUS, justior & perfectus perfectior fieri potest in c. Super specula, n. 14. de Magistris. 76
 3 JUVENIS dicitur quis ante sexagesimum annum quoad hoc ut possit cum eo super incestu dispensari in cap. Cum sis, num. 29. & 73. vers. Et ex his, de convers. conjug. pag. 410
 Vide in verbo *Senectus.*

L

1 Læso enormis vel magna judicatur Judicis arbitrio in c. Consuetudines, n. 12. de Consuet. 176
 1 Læso dici potest manifesta, si de illa constat per testes, vel alia legitima documenta in cap. Requisivit, num. 7.

de restit. in integr. 629
 1 Læse majestatis crimen an committat occidens Contiliarium Principis in cap. Ne iniuriis, numero 368. de Coniur. 73
 3 Læse majestatis crimen committitur etiam à conspirantibus in Baronem in cap. Nobis, num. 23. de jurepatr. pag. 496
 3 Læse majestatis crimen non committit non subdatus in cap. Ad falsarium, num. 19. de crim. falli. 168

Laicus quoad Decimas & Oblationes.

3 Laicis locari non potest administratio Ecclesie, nec decimæ vel obventiones in cap. Secundum, num. 12. Ne Cler. vel Monach. 623
 3 Nisi magna instante necessitate, ibid. num. 14. 623
 3 Sed bona temporalia vel mola Ecclesie, item fructus decimarum possunt eis locari, ibid. num. 13. 623
 3 Laici etiam hodie licite possunt decimas possidere, quas ab Ecclesiis obtinuerunt ante Conc. Lateranensem in cap. Cum Apostolica, num. 3. de his que sunt à Pralat. 198
 3 Laicus in preceptione decimarum non potest se tueri immemorabili prescriptione, sed necessarius est titulus, ibid. num. 5. & seqq. 198
 3 Laici nec ante, nec post Conc. Lateranensem fuerunt decimarum capaces, ibid. num. 10. 198
 3 Laicus potest esse Collector oblationum & fructuum decimarum, non jure proprio, sed ex deputazione Parochi & tanquam nudus minister, in c. Pastoralis, num. 21. de his, que sunt à Pralat. 202
 3 Confraternitates Laicorum ex consuetudine possunt recipere oblationes, dummodo nihil sibi appetant, sed in pios usus totum convertant, ibid. num. 22. 202
 3 Laico Domino muri, ubi S. Imago depicta est, non potest Episcopus concedere, ut oblationes dispenset ad libitum suum, ibid. num. 23. 202
 3 Laicis non licet de Altari immediate oblationes accipere, ibidem num. 43. 203
 Vide in ver. *Oblationes.*
 Et in ver. *Decimarum consuetudo.*

Laicus quoad Domicilium.

3 Laicus potest de uno in alium Episcopatum transferre domicilium etiam non habita prioris Episcopi licentia in cap. Significavit, n. 2. & seqq. de Paroch. 291
 3 Laicus potest liberè domicilium transferre tam quoad temporalis, quam quoad spiritualia, ibidem num. 5. 291
 3 Non tamen potest ex contemptu propriam Parochiam dimittere sine translatione domicilii, ibidem numero 6. pag. 291
 Vide in ver. *Domicilium.*

Laicus quoad Electionem.

1 Laici possunt interesse electionibus Clericorum ex privilegio, non autem ex consuetudine etiam immemorabili in c. Quisquis, num. 16. de elect. 271
 1 Laicus non potest interesse autoritative ad aliquem actum jurisdictionis exercendum, ibid. num. 28. 272
 1 Potest tamen extra aulam Capituli assistere electionibus ad protegendum etiam armata manu, ib. n. 29. & 31. 272
 1 Laica potestas an possit in ipsa aula Capitulari assistere electionibus, ne veniant ad arma vel aliud scandalum oriatur, ibidem n. 30. & seqq. usque in fin. 272
 1 Laicorum preces & acclamationes sunt in electionibus prohibite, ibid. num. 34. & 39. 272
 1 Laici excludendi sunt à Collegiis Ecclesiis, ubi electiones celebrantur, ibidem num. 35. & 37. 272
 1 Laicus Princeps vel potestas ut intersit electionibus, non est usus, sed abusus, ibidem num. 36. 273
 1 Laici in electione Praelati admitti possunt non ad coeligendum, sed ad protegendum electores etiam armata manu in c. Mallana, n. 7. de elect. 280
 Vide in ver. *Electio per abusum laica potestatis.*

Laicus quoad forum.

1 Laici non miserabiles nunquam possunt in eorum causis temporalibus contra laicos directo & principaliter ad Ecclesiam recurrere in cap. Significavit, num. 71. & 48. de off. deleg. 499
 1 Nisi quando in provincia nullus erat Iudex secularis vel si extat, recusat, aut negligit justitiam administrare, ibidem num. 74. 497
 1 Idem si Iudex non extet in civitate, ibid. num. 75. 499
 1 Promotus

1 Laici non miserabiles regulariter nec habite nec actu sunt de foro Ecclesie, ibidem num. 84. 500
 3 Laicus in delictis Ecclesiasticis vel mixti fori efficitur de foro Ecclesie in cap. Pervenit, num. 20. de adult. pag. 136
 3 Laicus eodem modo sortitur forum Episcoporum ratione delicti ac ratione contractus, ibidem num. 32. 137
 2 Laicus an & quando pro rebus Ecclesie vel Clerici conveniri possit coram Iudice Ecclesiastico in cap. Si Clericus, num. 1. de foro compet. 44
 2 Laicus pro rebus Clerici vel Ecclesie, si id non neget, conveniri potest coram Iudice Ecclesiastico, ibidem num. 25. 45
 2 Laici detinentes res Ecclesie vel Clerici, dicuntur quali sacilegi & malefactores Ecclesie, ibidem num. 26. 45
 2 Laico contra Laicum Papa non concedit litteras, nisi in certis casibus, ibidem num. 37. 46
 1 Laici adulteri possunt ab Episcopo excommunicari & in Monasterium detruedi in c. Perniciosam, n. 16. de offic. Ordin. 506
 1 Laicus ad observationem pacti cogi potest per Ecclesiam, saltem indirectè & per Evangelicam denunciationem in cap. Antignos, n. 13. & 25. de pactis. 587
 3 Laicus propter mixturam Clerici non debet privari jure suo in cap. Cum propter, num. 35. & 42. de jure patr. pag. 500
 2 Laicus potest prorogare jurisdictionem iudicis alieni etiam sine consensu iudicis proprii, Clericus autem non potest & cur in cap. Significavit, num. 13. & 37. de foro compet. 66
 2 Laicus in causa spirituali an possit prorogare jurisdictionem iudicis non sui, ibidem num. 17. 68
 3 Laici qui non sunt de temporali jurisdictione Ecclesie, non tenentur potestati Ecclesiasticae obedire in non concernentibus animam in c. Significavit, n. 18. de prob. pag. 75
 1 Laici in merè temporalibus & profanis non ligantur Constitutionibus Canonici, nisi in teris Ecclesie in cap. Canonum statuta, num. 92. de constit. 20
 1 Laici potest Ecclesia indere ferias in actu ex cuius exercitio arguitur quaedam quasi irreverentia Altissimi in c. Treugas, num. 5. de Treuga & pace. 580
 Vide in verbo *Episcopus quoad jurisdictionem in laicos*; & in verbo *Papa potestatis, communita.*

Laicus in fraudem factus Clericus vel Professus.

1 Laici qui sine ulla fraude factus est Clericus, an iudicari & puniri possit à Iudice seculari pro obligationibus contractis vel delictis commissis ante Clericatum in cap. Magnus, num. 25. & 64. de oblig. ad ratioc. 448
 1 Laicus conventus in Curia seculari qui postea factus est Clericus, an pro illa causa à Iudice laico iudicari & puniri possit, ibidem num. 41. & seqq. usque ad n. 77. pag. 450
 1 Theorica notabilis Joannis Andreæ à Doctores approbata super jurisdictione in laicum, qui sit pendente effectu est Clericus vel professus, ibidem num. 51. 451
 1 Laicus qui dum detinebatur in carcere Curie secularis factus est Clericus vel professus, potest à Iudice laico distingui & puniri etiam in persona, ibid. num. 52. & 85. 451
 1 Laicus post commissum delictum sine ulla fraude prima tonsura initiatus, omnino eximitur à jurisdictione iudicis laici tam quoad personam, quam quoad bona ex sententia Sacre Congregationis Concilii, ib. n. 64. 453
 1 Sed si in fraudem, eximitur nihilominus quoad personam, ibid. num. 65. 453
 1 Sed non quoad bona, ibid. num. 71. 453
 1 Præcedere tamen debet declaratio super fraude, ibidem num. 74. 454
 1 Quæ declaratio pertinet ad Iudicem Ecclesiasticum, ib. vers. Quinta conclusio. 454
 1 Laicus conventus in Curia seculari, qui postea in aliqua Religione professionem emittit, an possit pro illa causa à Iudice laico iudicari & puniri, ib. n. 77. & seqq. 454
 1 Et quid infra annum probationis, ibid. num. 79. 454
 1 Et quid in eo qui factus est Becketus vel Tertiaris, aut miles S. Gaudenti, ibid. num. 80. 454
 1 Laicus inquisitus & carceratus in Curia seculari & postea dimissus sub fide Iustitie de se representando, si interim fuerit ordinatus, an possit pro causa illa à Iudice laico ad carceres revocari & puniri, ibid. num. 84. & seqq. 455
 1 Laicus in exitum pulsus à Iudice seculari cum hoc, ut si exitum non servaret, incidere in penam trimeritum, si postea ordinatus exitum non servaret & profertur ab I. guan. Repetit.

eodem Iudice in carcerem conjectus fuerit, an sit remittendus ad Iudicem Ecclesiasticum, ibid. n. 89. 456
 3 Laicus effectus Clericus vel Monachus post commissum delictum subest Iudici seculari præventi quoad bona, sed non quoad personam in c. Cum capella, num. 24. de priv. 236
 1 Ordinatus in fraudem fori secularis an pro maleficio commissis ante Clericatum coerceri & puniri possit à Iudice laico in cap. Magnus, num. 28. & num. seqq. usque ad num. 35. & 65. de oblig. ad ratioc. 448
 3 Ordinatus post commissum delictum & causam præventam in foro laicali, non gaudet fori privilegio in cap. Omnis, num. 100. de poen. & remiss. 293
 1 Promotus in fraudem non potest à Iudice laico personatim distringi, nisi persona sit præventa in c. Magnus, num. 32. 51. & seqq. & 71. de oblig. ad ratioc. 449
 1 Cognitio an Clericus fuerit ordinatus in fraudem spectat ad Iudicem Ecclesiasticum & interim Iudex laicus non potest procedere, ibid. n. 33. & seqq. & 74. 449
 1 Fraus an præsumatur ex hoc solo, quod quis fuerit ordinatus post maleficio commissum, an verò requiratur, ut ante Clericatum fuerit in Curia seculari conventus vel accusatus aut in crimine deprehensus, ib. num. 35. & seqq. usque ad n. 41. & 72. 449
 1 Quid, si fuerit ordinatus longe post commissum delictum, ibid. num. 36. 449
 1 Et quid si incontinenti, ibid. n. 38. 449
 1 Clericus qui post questionem sibi motam in foro seculari ordinatus est, non spontè, sed tractus à Superiore, an in illa causa teneatur coram Iudice laico respondere; ibid. num. 63. 452
 1 Clericus post delictum in fraudem promotus, an sit degradandus & tradendus Curie seculari personaliter puniendus, ibid. num. 66. 453
 Vide in ver. *Clericus quoad fori privilegium.*

Laicus quoad immunitatem Ecclesiarum.

5 Officiales laici relegantes personas Ecclesiasticas excommunicantur ab Urbano Sexto, eorumque civitates & terre supponuntur Ecclesiastico interdictio in c. Responso, num. 45. de sent. excomm. 339
 1 Laicus nullo unquam tempore potest præscribere jus decimandi, nisi concurrente fama privilegii in c. Consuetudines, num. 55. de consuet. 179
 1 Item nec per immemorabile acquirit jus nominandi Cappellanos amovibiles in Parochialibus Ecclesiis, nisi cum prædicta fama, ibid. num. 56. 178
 1 Secus post Bullam Urbani VIII. ibid. num. 57. 178
 1 Laicorum attentata contra Ecclesias ac personas Ecclesiasticas etiam ad immemorabile & cum fama privilegii, sunt ipso jure nulla, ibid. num. 69. 179
 3 Laici Collectas imponentes Ecclesiis vel Clericis vel jurisdictionem illorum usurpantes, si moniti non desistant excommunicati sunt cum suis fautoribus in cap. Non minus, num. 1. 33. & 36. de Imm. Eccl. 594
 3 Laici Collectantes Ecclesias vel Clericos aut Praelatos jurisdictionem impediendes non sunt excommunicati ex hoc cap. Nisi post canonicam monitionem se non correxerint, ibid. num. 33. 598
 3 Et sufficit unica monitio, ibid. num. 34. 598
 3 Sed hodie ex Bulla Cœne sunt excommunicati ipso jure, ibid. num. 36. 598
 1 Laici super Ecclesiis, eorumque personis ac bonis nullam habent jurisdictionem in cap. Quæ in Ecclesiis, n. 26. 26. & 31. de constit. 59
 Vide in ver. *Immunitas.*
 Et in ver. *Statutum laicorum quoad res & Personas Ecclesiasticas.* Et in ver. *Conjunctio contra Ecclesiam.*
 Et in ver. *Lex Cruelis.*
 Et in ver. *Ecclesia, quoad immunitatem.*

Laicus quoad onera.

5 Laicus tenetur ad onera laicalia pro emphiteusi Ecclesie in cap. Ut privilegia, num. 22. de priv. 249
 3 Laici non tenentur ad impositiones Clericorum, nisi recipiant communes utilitates vel necessitates in c. Non minus, num. 46. de imm. Eccl. 597

Laicus quoad Spiritualia.

1 Laico delegari non potest causa spiritualis, nisi per Papam in c. Contingit, num. 3. de Arbitr. 640
 1 Laici spiritualia negotia tractare non debent, ib. n. 4. 647
 1 Declaratur ibid. num. 39. 648
 1 Laicus nec incidenter potest esse arbiter in causa spirituali, ibid. num. 7. 649

Legatus in provincia sua potest causas Matrimoniales cognoscere ac definire in cap. Ad nostram, num. 2. de conjug. fervor. 52
 Et quid post Concilium Tridentinum, ibid. n. 3. 52
 Legari de latere possunt esse plures in una provincia in c. Cum venerabilis, num. 3. de consuet. 185
 Legatus de latere quoad uniones.
 Vide in ver. *Unio Ecclesiarum exemptarum.*
 Legati equiparantur Proconsulibus provinciarum in cap. Cum causam, num. 12. de appellat. 192
 Legati Proconsulis delegatam habent, non ordinariam jurisdictionem, ibid. num. 12. 192
 Legatum detis majoris si puella nupserit, minoris si Religionem proficiatur, qua parte debeat proficere in c. Cum simus, n. 14. & 16. de Regular. 356
 Legati de latere non prohibentur à Concilio excommunicationes ad finem revelationis decernere in cap. Quoniam, num. 44. de off. delegat. 489
 Legati ad Curiam Romanam venientibus de filio non creditur sine litteris in c. Cum in iure n. 48. de offic. delegat. 493
 Legato etiam de latere assenti se habere mandatum Principis non creditur sine programme legationis in his que directè concernunt præjudicium tertii, ibid. num. 49. 493
 In aliis secus, ibid. num. 50. 493
 Legatus de latere non potest contra Conc. dispensare in c. Dilectus, il. n. num. 11. de præb. 97
 Potest beneficium vacantium reservare etiam pro certa persona, sed non dare jus ad vacantia & que sit ratio diversitatis, ibid. num. 12. 57
 LEGERE volentes non sunt prohibendi si sint idonei & contrascentes puniuntur in cap. Quoniam, n. 3. de Magistris. 71
 LEGITIMA debetur patri in bonis profanis filii, non autem in Ecclesiasticis in c. Indecorum, num. 35. de stat. & qualitat. 369
 Legitima an debeat filio statim atque pater in Religione capaci bonorum in communi professionem emitit; an verò expectanda sit ejus mors naturalis in c. Cum simus, num. 6. & seq. usque ad n. 13. de Regul. 356
 Legitima non debetur filio, nisi post mortem patris naturalem vel civilem, ibid. nu. 11. 356
 LEGITIMATIO prolis facta post obitum parentum non præjudicat venientibus ab intestato in cap. Mandato, num. 54. de simonia. 56
 LEGITIMATUS perlubescens Matrimonium, an sit eligibilis in c. Cum in cunctis, num. 13. de elect. 214
 Legitimati perlubescens non succedunt in fendo ad quod vocantur nati & procreati ex legitimo Matrimonio in cap. Tuam, num. 44. de ordin. cognat. 87
 LEGITIMUS præsumitur fuisse usque ab initio qui ad præsentem est in quasi possessione legitimitatis in c. Lator, num. 10. & seq. & num. 34. usque ad num. 63. Qui fil. sint legit. 78
 Legitimi appellatione intelligitur legitime procreatus non autem legitimatus perlubescens saltem ex communi usu loquendi, ibid. num. 25. 80
 Vide in ver. *Filius legitimus.*
 Legitimus per Rescriptum Principis prohibetur obtinere beneficium in Ecclesia in qua pater secus si sit legitimatus per subsequens Matrimonium in cap. Ad extrinsecas, num. 33. de fil. Præb. 435
 Vide in verbo *Filius illegitimus.*
 LEGITIMITAS questio opposita potest hereditatem esse ad Ecclesiasticum judicem remittenda in cap. Lator, num. 1. qui fil. sint legit. 76
 Legitimitatis causa est merè spiritualis; & iudex laicus nec incidenter nec alio modo potest de ea cognoscere, ibid. num. 2. 76
 Et quid si controversia non in iure; sed in facto consistat, ibid. num. 3. 76
 Legitimitatis possessio relevat ab onere probandi, ibid. num. 4. 76
 In legitimitatis quasi possessione ut quis dicatur esse, requiritur vel ut habeatur pro filio legitimo vel possideat bona paterna vel natus sit de ea que credebatur uxor, ibid. num. 5. 76
 Legitimitas cum qualitate procreationis ex Matrimonio in possessorio satis probatur ex Matrimonio ipso & simplici quasi possessione legitimitatis, ibid. num. 9. & 73. pag. 78
 Etiam concubinitus præcessit, ibid. num. 16. & 74. pag. 79
 Legitimitatis quasi possessio sufficit ad obtinendum etiam in pectorio, ibid. num. 13. 78
 Legitimitatis possessio acquiritur filio, si fideicommissarius patitur eum succedere in bonis fideicommissi subiectus,

ibidem num. 27. & 31. 80
 Legitimitatis Quasi possessio probatur per simam, ibidem num. 41. 82
 Legitimitatis qualitas diversa est à qualitate filiationis & quasi possessione unius non inferitur ad quasi possessionem alterius, ibidem num. 58. & 75. 84
 Legitimitatis probatio præsumpta etiam in fideicommissio quod vocat filios legitime procreatos, ibidem num. 60. pag. 84
 Legitimitas probatur per testes deponentes de Matrimonio ante natiuitatem, licet fama viciniæ & tractatus parentum habeat contrarium in c. Per tuas, n. 1. Qui filii sint legitimi. 90
 Legitimitatis probatio per existentiam Matrimonii ante natiuitatem est probatio vera & vincit famam & tractatum que sunt probationes præsumptæ, ibidem num. 9. pag. 90
 Tractatus legitimitatis vincit testimonium parentum & hoc vincit famam viciniam, ibidem num. 16. 90
 LEGISTA militant in foro Justiniani secundum leges & Canonitas in foro B. Petri in c. Cum esses, nu. 48. de testam. 255
 Legislatores non continentur ea que præter naturam contingunt, licet raro in cap. Cum sis, num. 61. de convers. conjugat. 411
 Legumatores ferè omnes futuram legum interpretationem prohibuerunt in cap. Cum venissent, num. 59. de iudic. pag. 19
 Legislatoris potestas & voluntas requiruntur ad hoc ut subditi obligentur ad acceptandam legem in cap. Treugas, num. 50. de treuga & pace. 582
 Legislator supremus potestatem habet legem ferendi absque subditorum consensu, ibidem num. 51. 582
 LEO Papa quomodo se subiecit iudicio Roderici Imperatoris in cap. Significasti, num. 75. de elect. 211
 Leonis vel statuz donum an magis congruat Principi quam Oratori in cap. Postulasti, num. 22. & seq. de concess. præb. 190
 LEPROSUS si sit Episcopus vel Superior non cogitur cedere, sed datur illi coadjutor. Inferior autem removetur in totum in c. Consultationibus, num. 19. & seq. de Cler. ægrot. 154
 Et que sit ratio differentie, ibidem num. 21. 154
 Sed contra ibidem, ver. Tu dic melius. 155
 Reçtori Ecclesie leproso dandus est coadjutor qui sustentandus est de facultatibus Ecclesie in cap. De rectoribus, num. 1. de Cler. ægrot. 148
 Leprosi à communione hominum separari debent, ibidem num. 2. 148
 Etque interdici potest ingressus Ecclesie, ibid. n. 3. 148
 Leprosus, sive sit Episcopus sive inferior, non removetur ex toto à Prælatione, sed datur illi coadjutor, ita ut habitus cura sit penes coadjutum, exercitium verò penes coadjutorem, ibid. n. 4. & seq. usque ad num. 8. 148
 Leprosus privatur officio actualis administrationis, sed dignitatem tenet sive officium quod in jus resonat, ibid. num. 7. & 39. 148

Lex, communia.

Legibus & non conviciis certandum est in cap. Olim, n. 28. de lit. contest. 73
 Legem vivam periculosos est majusque crimen contemnere quam legem mortuam in cap. Nos quidem, num. 42. de testam. 248
 Auxilium frustra invocant qui in legem committunt in cap. Nullus, n. 46. de Regul. 313
 Legum finis est invariabilis in cap. Non debet, num. 11. de confang. & affin. 68
 Lex vel Canon habens plures intellectus allegari non potest ad decisionem causarum in cap. Cum non ab homine, num. 40. de iudic. 8
 Legem potest aliquis sibi imponere, à qua non liceat recedere in c. Prudentes, n. 6. de donationibus. 230
 Lex positiva quando ejus observantia repugnat legi divina, non obligat in foro conscientie in cap. Consuluit, nu. 9. & 23. Qui Cler. vel vovet. 42
 Lex debet esse possibilis in cap. Absolutos, num. 31. & seq. de Hæreticis. 9
 Lex non imprimis effectum suum nisi in personas, quibus verba legis congruunt in cap. Nuper num. 22. de sent. excom. 321
 Leges illæ optimè sunt constitutz, que quam paucissimè reliquerunt arbitrio judicantium in cap. Ne inittaris, num. 49. de Constitut. 32
 Lex innovata inest legi innovanti in cap. Ex tuz, num. 27. de Cler. non resid. 51

Lex quid & quotuplex.

Lex est omne, quod ratione consistit in cap. Canonum statuta, num. 50. de Constit. & num. 107. 18
 Lex unde dicta in cap. Super specula, num. 20. Ne Cler. vel Monach. 644
 Legis denominatio sumitur à tribuente auctoritatem, non à condente in cap. Antiquos, num. 45. de pactis 590
 Lex divina & humana que dicitur in cap. Ex diligenti, num. 4. de Simoa. 31
 Lex ad sui essentiam tria requirit, ut institatur, ut promulgetur, ut moribus utentium approbetur in cap. Treugas, numero 19. de Treug. & Pace. 582
 Contrarium ib. num. 48. & 55. 582
 Lex est sanctio sancta iubens honesta, prohibens contraria, cap. Cum eses, num. 132. de testam. 259
 Lex privata, id est inspiratio Divina præjudicat legi publicæ, id est communi, in c. Licet, n. 4. de Regul. 368
 Lex Diocesana & lex Jurisdictionis sunt diversæ & res judicata in una non obstat agenti in alia in cap. Dilectus, num. 1. de off. Ordin. 547
 Legem duplicem habet Episcopus Ecclesie sibi subiectis, id est legem jurisdictionis & legem Diocesanam, in quibus consistit totum jus & potestas Episcoporum, ibidem numero 2. 547
 Legis Diocesana, legis jurisdictionis que dicantur, ibidem num. 3. 547
 Lex ante prohibitionem non ligat in cap. Quoniam, num. 42. de Constitut. 123

Lex qualis & de quibus ferenda.

Lex non debet ferri super impossibili in cap. Si constituit, num. 9. de Accusat. 5
 Non debet esse in dubitabili in cap. Ex parte, num. 29. de Arbitr. 644
 Leges illæ optimè sunt constitutz, que paucissima reliquerunt iis, qui iudicant in c. Ne inittaris, num. 49. de Constitut. 32
 Lex nihil debet obscurum vel ambiguum continere in cap. Quoniam, num. 1. de Constit. 119
 Declaratur, ib. num. 3. ver. Non tamen intelligat. 119
 Lex de miraculosis non fertur in cap. Cum sis, num. 62. de convers. conjug. 411
 Declaratur, ibidem numero 64. 412
 Leges non optantur ad ea, que semel tantum, aut bis possunt contingere, ib. n. 63. ver. Respondeo, 2. 411
 Lex non debet esse nutritiva peccati in c. Perlatum, n. 44. de iis, que vi met. caul. 623
 Lex debet esse impolitica rebus & non verbis in cap. Super specula, n. 21. Ne Cler. vel Monach. 644
 Leges prohibitive feruntur ab Ecclesia etiam de his, que lege divina dantur in cap. Accipimus, numero 68. de pactis. 611
 Lex iusta ex quibus causis constituitur in cap. Si quis, num. 62. de Regular. 319
 Lex iniusta est ex Autore, quando fertur ab eo ultra sibi commissam potestatem, etiam si ordinatur ad bonum commune i. c. Quæ in ecclesiarum, n. 45. de constit. 91
 Leges auferentes rem alterius sine iusta causa, sunt tyrannice, ibidem numero 114. 95
 Vide in ver. *Princeps quoad jus questum non tollen.*
 Lex debet esse rationabilis & possibilis, alias non est obligatoria in cap. Eam te, num. 19. de rescripte. 140
 Legem ferre non potest homo nisi de his, de quibus potest iudicare, iudicium autem hominis non potest esse de inventis motibus, qui latent in cap. Dolentes, n. 25. & n. seq. usque ad n. 31. de celebr. Missar. 548
 Declaratur, ibidem numero 64. 551
 Lex etiam per alie dicitur favorabilis & extendenda ubi agitur de securitate anime in cap. Ne inittaris, de Constitut. num. 237. 49

Lex usu recepta.

Leges instituntur, cum promulgantur, firmanur, cum moribus utentium approbantur, in c. Treugas, n. 18. de Treug. & Pace. 581
 Declaratur, ib. n. 18. n. 23. 27. 32. 39. 49. & 56. 581
 Lex nullam vim habet, ut ei pareatur nisi ex more, ibid. num. 20. 581
 Leges multæ legibus patrie non conveniunt, ib. 581
 Lex ab initio censetur lata à Principe sub conditione, si moribus utentium recipiatur, ib. n. 21. & 47. 581
 Contrarium, ib. n. 48. 582
 Lex non tollitur contraria consuetudine, si infligat potestatem Reipublice.

nam ipso iure: secus si mandet infligi, ib. n. 27. 581
 Contrarium, ib. n. 72. 584
 Lex lata super eo, cuius contravento ex se generat mortale, non tollitur consuetudine, etiam si principio non recipiatur, ibid. n. 28. & 42. 584
 Lex recepta ab initio non tollitur ex consuetudine, nisi 40. annorum, secus si non sit recepta, qua sufficit decennium etiam Principe ignorante, ib. n. 31. 584
 Contrarium, ib. n. 40. & 67. 587
 Lex permittens vel puniens, aut disponens, potest per consuetudinem tolli, ib. n. 35. 582
 Lex præcipiens aut vetans, potest consuetudine abrogari, si lata fuerit ad commodum privatum, ib. n. 36. 582
 Et quid si lata fuerit in honorem Dei, vel ad commodum publicum, ib. n. 37. 582
 Lex præceptiva non ligat, si nunquam fuit recepta in observantia sciente legislatore, & valente contradicere, & non contradicente, ib. n. 38. 582
 Nec requiritur tempus ad præscribendum, sed sufficit actus, ib. n. 39. 582
 Contrarium, ib. n. 66. & seqq. 584
 Lex usu non recepta Principe ignorante, non tollitur consuetudine, nisi illa sit rationalis, & annorum quadraginta, ib. n. 40. & 67. 582
 Legem non recipientes ab initio ex aliqua causa rationabilè Papa sciente & tolerante, non peccant, ib. n. 41. 582
 Lex continens jus naturale vel divinum, aut illius declarationem, nulla unquam consuetudine tolli potest, licet ab initio non fuerit recepta, ib. n. 42. 582
 Secus si aliquid addat juri naturali, vel Divino qua respectu additionis de illa iudicatur tanquam de lege positiva, ib. n. 43. 582
 Lex concilii tollitur indistinctè per consuetudinem, ibid. num. 45. 480
 Lex Ecclesiastica post promulgationem an statim liget à principio, antequam recipiatur à subditis, ibid. num. 46. & seq. usque ad num. 59. 582
 Legis non receptio indistinctè nihil operatur, nisi transactè in consuetudinem à legibus non ignoratam, ibid. num. 48. 582
 Lex accipit ex moribus firmitatem auctoritatis, ibid. numero 49. 582
 Legis acceptatio est effectus qui subsequitur ipsam legem, ideoque impossibile est, ut concurrat ad esse legis, vel ad producendam legis obligationem, ibidem numero 55. pag. 582
 Non usus legis tribus modis considerari potest, ibidem numero 59. & seq. 582
 Non abrogat legem, nisi implicitum habeat contrarium usum, ibid. n. 62. 582
 Lex per non usum nullo tempore abrogatur, si nunquam accidit casus, in quo poterit observari, ibidem numero 60. 582
 Lex Ecclesiastica non recepta ab initio, non tollitur per non usum minoris temporis, quam annorum 40. sive Princeps sciat, sive ignoret, ib. n. 67. 582
 Secus in legibus civilibus, qua sufficit spatium 10. annorum, ib. n. 68. 584
 Item secus si non usus non sit contra, sed præter legem, ibid. num. 69. 584
 Lex recepta ab initio indistinctè abrogatur per consuetudinem vel contrariam consuetudinem rationabilem, & legitime præscriptam, ibid. n. 72. 584
 Prælati & qui possunt constitutionem, licet moribus utentium approbata non fuerit in c. Treugas, nu. 33. de Treug. & Pace. 581
 Prælati non servantes legem usu non receptam, excusantur à pena, sed non à culpa secundum opinionem Cardinalis, ibid. n. 34. 582
 Lex declarata intelligenda erat iuxta declarationem habentis auctoritatem eam declarandi etiam antequam declaratio emanasset in c. Quoniam, n. 48. de Constit. pag. 124
 Lex declarata erat intelligenda iuxta declarationem Principis, etiam antequam declaratio emanasset in c. Super specula, num. 3. Ne Cler. vel Monach. 542

Legis auctoritas & obligatio.

Lex Naturalis, Divina & Civilis quemadmodum possunt efficere aliquam personam illegitimam ad Matrimonium contrahendum in cap. Utrum autem, num. 24. de cognat. spir. 66
 Lex habens plures intellectus allegari non debet ad decisionem causarum in c. Quoniam, n. 2. de Constit. 119
 Lex non habet vim coactivam nisi à Principe potestatis in c. Canonum statuta, num. 59. de Constit. 32
 Y 2

1 Laicus non est capax juris spiritualis etiam admixto Clerico, ibid. num. 11. 641
 1 Laicus an possit esse arbitrator in causa spirituali, ibidem num. 15. & seq. usque in fin. 641
 1 Laici nec principaliter nec ministerialiter tractare possunt negotia Ecclesiarum, ibid. num. 17. 641
 1 Contrarium ibid. num. 27. 641
 1 Laicus cur non possit esse arbiter in causa spirituali & tamen possit esse arbitrator, ib. n. 24. & seq. 641
 1 Laicus etiam in spiritualibus Procurator esse potest & acceptare beneficium pro Clerico, ib. n. 27. 641
 1 Laico causa civilis Ecclesiastica ab Episcopo delegari potest, ibid. num. 28. 641
 1 Laicus simul cum Clerico potest esse arbiter in causa spirituali in c. Non sine, num. 15. de arbit. 633
 1 Etiam unus sit Clericus & plures laici, ib. n. 16. 633
 1 Laicus in causa spirituali potest esse arbitrator, ibidem num. 17. 633
 1 Laicus non est capax beneficii Ecclesiastici in cap. Super eo, num. 42. de bigam. 460
 3 Laici quantumvis graves non possunt hodie degradationi assistere sicut poterant de jure communi in casu heresie in cap. Aqua, num. 30. de consec. Eccl. vel altar. 537
 1 Laicus ex causa potest ad Sinodum vocari in cap. Quod super his, num. 4. de major. & obed. 561
 3 Laicus circumscripta dispensatione Ecclesiarum, non est capax juris patronatus, quod est spirituali annexum in cap. Quoniam, num. 8. de jurepatr. 480
 2 Laicus cognoscere potest causas criminales Clericorum & absolvere ab excommunicatione ex commissione Papae, non autem ex consuetudine etiam immemorabili in cap. Cum contingat, num. 9. de for. compet. 59
 1 Laicus an ex consuetudine possit acquirere jus eligendi etiam in Collegiata in cap. Querelam, num. 2. de elect. 250
 3 Laicus non debet Ecclesia titulo conductionis concedi in c. Secundum, n. 3. & 12. Ne Cler. vel Monach. 623
 3 Declaratur, ibidem num. 14. 623
 1 Laicus quamvis non possit esse Canonicus, potest tamen esse prebendatus in c. Cum M. n. 31. de constit. 105
 1 Secus ex filio curie, ibidem num. 32. 105
 3 Laici ex Conc. Trid. possunt esse Notarii in negotiis, libris & causis Ecclesiasticis & spiritualibus in cap. Sicut re, num. 65. Ne Cler. vel Monach. 619
 1 Laicus est incapax juris conferendi etiam ex conditione in limine foundationis ex immemorabili, nisi fama privilegii concurrat in cap. Consuetudines, num. 54. de consuet. 178
 3 Laici vacare debent Reipublice mundanae, Clerici vero Reipublice Ecclesiasticae in cap. Multa, n. 22. & 90. Ne Cler. vel Monach. 615
 2 Laicus non intrinsecus se in negotiis Ecclesiasticis, nec ejus iudicio, nec precepto debent Judices Ecclesiastici iustitiam ministrare in cap. Decretimus, num. 1. de iudic. 1
 5 Laici de Pralatorum licentia capere possunt Clericos & ad iudicium ducere in cap. Ut fame, num. 2. de sent. excom. 326
 1 Laici spiritualium non sunt capaces, etiam admixtis clericis in cap. Massana, n. 3. de elect. 280
 1 Spiritualia a laicis possideri non possunt, ibid. n. 16. 280
 1 Laicus potest esse procurator in spiritualibus & acceptare beneficium pro Clerico absente in c. Causam, num. 12. de elect. 238
 1 Laicus non potest esse arbiter in spiritualibus, ibidem numero 14. 238
 1 Laicus non prohibetur ministerialiter tractare negotia Ecclesiastica, ibidem num. 15. 238
 1 Et potest esse arbitrator in spiritualibus, ibidem numero 16. 238
 1 LATERANENSE Concilium sub Innocentio III. cur simpliciter generale Concilium fuerit appellatum in cap. Firmiter, n. 1. de Summ. Trin. & fide Cath. 3
 3 Lateranense Conc. sub Innocentio III. quo tempore fuerit celebratum in cap. Nuper, num. 17. de decim. 307
 3 Lateranense Conc. sub Alexandro III. quo tempore fuerit celebratum in cap. Cum Apostolica, num. 2. de his, quae sunt a Pral. 198
 3 Ubiunque in jure sit mentio simpliciter de generali Conc. intelligitur de Lateranensi sub Innocentio III. in cap. Expositi, num. 2. de probat. 136
 1 LATINITAS falsa vitiat scriptum Papae in cap. Ad audientiam, il. n. 1. de Recler. 141
 1 Amphibia etiam falsa latinitas fit in uno tantum ex capitulis separatis, ibid. num. 4. 141
 1 Limita si fit in supplicatione & narrativa partis, ibidem num. 2. 142

1 LATROCINIUM est delictum gravius, quam furtum in cap. Cum non ab homine, num. 101. de iudic. 11
 5 LATROCINANTES qui dicuntur in cap. Sutepimus, num. 3. de homic. 113
 3 LATRO publicus immunitate Ecclesiarum non gaudet in c. Inter alia, num. 21. & 49. de imm. Eccl. 601
 3 Et dicitur latro publicus qui palam & publice furatur, ibidem num. 22. 601
 3 Et idem est quod Graffator viarum, ibidem num. 23. 601
 3 Et tales occidere licet sine pena & etiam sine peccato, ibidem num. 24. 601
 3 Non tamen sine irregularitate, nisi pro necessaria vitae defensione, ibidem num. 25. 601
 3 Item in tales omni die jus redditur, ibidem n. 26. 601
 1 LAUDA arbitrorum ex consuetudine mandatur executioni iudicis officio, sicut sententiae iudicium in cap. Cum tempore, num. 15. de arbit. 617
 1 Laudum arbitri appellari potest sententia definitiva in cap. ex parte, num. 7. de arbit. 643
 1 Laudum latum ab arbitro & arbitratore si utroque modo possit valere valet fortiori modo, si minus, ut valere potest, ib. n. 40. 645
 1 Laudi effectus per arbitrum laici contra compromittentem transit ad illius heredem, ib. n. 46. 646

Lectores S. Theologiae & juris Canonici.

5 Praeati & Capitula ad studia Theologiae scholares dociles transmittere tenentur in c. Super ipecaia, numero 1. de Magistris. 75
 5 Magistri quamvis publice in scholis Theologiam vel jus Canonikum docuerint & scholares per quinquennium gaudent fructibus beneficiorum suorum, amissis distributionibus quotidianis, ibidem num. 2. 4. & 11. 75
 5 Et quid si fructus omnes distributionibus consistit, ibidem num. 3. 75
 5 Et quid si prebenda sit in Cathedrali Civitatis ubi lectoris munere fungitur, ibidem num. 5. 75
 5 Lectores Theologiae ut gaudeant privilegio percipiendi fructus prebendarum tuarum in absentia, an debeant esse stipendiarii & ex numero obtinentium Cathedralis, ibidem num. 6. & seq. usque ad num. 10. 75
 5 Lectores Theologiae & scholares promovent utilitatem universalis Ecclesiae, ibidem num. 7. 76
 5 Stipendium ex publico quo iure lectoribus assignandum, ibidem num. 8. 76
 5 Lectores ut gaudeant privilegio lectoribus concessio, satis est ut legant in Civitate Regia vel privilegiata vel longissima possessione super hoc munia, ibidem num. 9. pag. 76
 3 Docentes & studentes tam in Theologia quam in iure Canonico in publica Universitate gaudent privilegio de percipiendis fructibus in absentia in cap. Licet, num. 8. & 129. de probat. 116
 3 Etiam si prebenda sit in Cathedrali ejusdem Civitatis, ibidem num. 9. 116
 3 Et quid in docentibus in Ecclesia, ibidem 116
 3 Vide in verbo Theologia, Theologus, Magistri, scholares, studium.
 1 Lectoris appellatione aliquando includuntur etiam reliqui minores ordines in cap. Cum contingat, n. 3. de stat. & qual. 384
 1 Lectoris officium quod fit, ibidem num. 123. 393
 1 Lectores Scripturae Sacrae.
 Vide in verbo Scriptura Sacra.
 5 LECTURE fugie: de sunt per quas Decretales reducuntur ad gratiam in cap. Pervenit, num. 5. de sent. excom. 304
 3 LEGATARIUS an executor quis sit, ex quibus colligatur in cap. Tua nobis, num. 21. & 30. de testam. 166
 3 Legatarius cui imminet restitutio, habetur loco executoris, ibidem num. 29. 267
 5 Legatarius carnaliter cognoscens uxorem testatoris post eius mortem, indignus est legato in cap. A nobis, il. 2. num. 18. de sent. excom. 318
 1 LEGATUM Sempronio amico relictum, si duo sint Sempronii aequa charitate conjuncti, an & cui debeatur in cap. Ne innotaris, num. 161. de Constit. 43
 5 Legatum annui redditus factum fratribus minoribus sub modo licito tenet in cap. Nimis prava, n. 32. de excess. Pralat. 205
 5 Idem si simpliciter, quia sub modo licito factum censetur, ibidem num. 32. 205
 5 Legatum factum eidem sub conditione si instituto sit nulla, an valeat in casum nullitatis institutionis, ibidem num. 33. & seq. 205
 5 Legatum universale factum fratribus minoribus sub modo licito, an teneat, ibidem num. 44. 206

1 Legatum simplex cum onere assumendi Ordinem sacerdotalem & missae celebrandi nulla eger Ordinarii institutione in cap. Ut Abbaes, num. 77. de stat. & qual. pag. 363
 3 Legatum simpliciter factum puellae pro subsidio vitae intelligitur factum pro alimentis in cap. Episcopus, num. 15. de probat. 65
 3 Legatum factum alicui cum filios habuerit, debetur nato nullo, licet is postea decedat, ibidem num. 55. 68
 1 Legatum pecuniarum quae habetur Perusii seu Paduae, an comprehendat utramque in cap. Inter ceteras, n. 16. & 24. de rescript. 135
 1 Et quid si loco dictionis sua posita sit dicitio vel, ibidem num. 34. 136
 1 Legato equo albo seu nigro, alter tantum debetur, ibidem num. 22. 136
 1 Legatis libris impressis seu manuscriptis, debentur omnes, ibidem num. 25. 136
 1 Legatum Dignitatis veteris seu infortiori utrumque comprehendit, num. 29. 136
 3 Legatum factum Monacho sub conditione ut nihil quaeratur Monasterio, an valeat in cap. Monachi, num. 21. 24. & 47. de statu Monach. 430
 3 Legatum distribuendum in usum pauperum applicari non potest Presbitero pro missis celebrandis in c. Recolentes, num. 46. de statu Monach. 441
 3 Falcidia non detrahitur de legatis ad pias causas in cap. Tua nobis, num. 7. de testam. 265
 3 Legatum ab uxore distribuendum non valet stante statuto, ut maritus non possit aliquid relinquere uxori, ibidem num. 57. 268
 3 Legatum distribuendum secundum secretam mentem testatoris dicitur ad pias causas & deficientio executor sit caducum, ibidem num. 59. 268
 3 Contrarium ibid. num. 60. 268
 3 Legatum annuum factum Regulari pro usu suo de licentia Superioris percipiendum, an de jure communi sit validum in cap. Joannes, num. 18. de testam. 270
 3 Et quid post Concilium Tridentinum, num. 19. 270
 3 Legatum factum regulari nec momento temporis potest esse apud eum, sed illico acquiritur Monasterio, ibid. num. 20. 270
 3 Legatum pium non fit caducum si impleri non possit de jure vel de facto, sed in alios usus converti debet in cap. Nos quidem, num. 14. de testam. 246
 3 Legatum pro Missis canendis convertitur in aliud opus si Missae non possunt cantari propter interdictum, ibid. num. 15. 246
 3 Legatum annui redditus factum fratribus Minoribus, an commutari possit per Papam in alios usus non obstante quod Testator illo prohibuerit & legatum adement in casum commutationis, ibid. num. 18. & seq. usque in fin. 246
 3 Legatum annui redditus vel bonorum stabilitum relictum fratribus Minoribus sub modo licito valet, ibidem num. 22. 246
 3 Legatum Praedicatoribus vel Minoribus ut se conferant ad habitandum in Aedibus Testatoris & ibi Divina celebrent in alium usum converti debet, ib. n. 25. 246
 3 Prohibitio ne Papa possit commutare legatum annuum fratribus Minoribus relictum tanquam turpis habetur pro non adjecta, ib. n. 30. & seq. usque in fin. 247
 3 Legatum si de jure vel de facto iuxta mentem Testatoris impleri non possit in alium usum convertitur non obstante prohibitione quod applicari non possit nisi ad usum destinatum, ibid. num. 31. 247
 1 Legatum miserabilibus personis dicitur ad pias causas in cap. Significanter, n. 82. de off. deleg. 499
 1 Nec de illo detrahitur Falcidia, ibid. num. 83. 499
 2 Legatum usufructus factum infirmariae Fratrum Minorum est in fraudem pauperatis in cap. In praesentia, num. 63. de probat. 125
 3 Legatum omnium bonorum intelligitur universale in cap. Ex litteris, num. 56. de jure patr. 488
 3 Legatum Florenorum solvi debet ad rationem monetarum, quae currabat tempore conditi testamenti in c. Olim, num. 9. de censibus. 511
 3 Item in legato annuo, ibid. num. 10. 511
 3 Legata pia peti possunt coram iudice seculari qui tenetur causam decidere, non secundum leges, sed secundum Canones in c. Relatum, il. n. 2. de testam. 262
 3 Legatum rei quae mica erit cum moriar, extinguitur per subiectam ejusdem rei alienationem in cap. Prudentes, num. 22. de Donat. 231
 2 Legata annua debentur decurra non modo ante moram licentem, sed etiam ante apertas tabulas & statim a die obitus Testatoris in cap. Gravis, num. 125. de Restit. Spoilat. 109

3 Legati consueverunt remunerari ab eo ad quem sunt missi in c. Postulasti, n. 19. de conceff. prab. 190
 1 Legatus Cathedralis, Regulares aut Collegiales Ecclesiarum vel Cathedralium Dignitates electivas majores post Pontificalem conferre aut sibi reservare non potest in cap. Nullus, num. 15. de elect. 200
 5 Legati etiam non Sacerdotes possunt Indulgentias concedere in c. Accedentibus, n. 11. de exceff. Pralat. 198
 2 Legatus non modo suam Constitutionem, sed etiam rescriptum Papae potest interpretari in cap. Cum venissent, num. 15. de iudic. 15
 2 Legatus de latere Tridentini Concilii decreta interpretari non potest absque speciali facultate, ib. num. 20. 16
 1 Legati Caesaris cum mittuntur in Provinciam vivere debent expensis Imperatoris vel filii in cap. Inter cetera, num. 15. de offic. Ordin. 535
 1 Legati Papae recipientes procuracionem ab his ad quos destinant, ibid. num. 16. 535
 3 Legatus delatere potest conferre beneficia patronatus Ecclesiastici, non autem mixti in c. Cum propter, n. 31. & 51. de jure patr. 500
 5 Legati facultas conferendi beneficia, an comprehendat beneficia Papae reservata in cap. Ex parte il. 2. n. 32. de priv. 243
 5 Legatos & Nuntios Apostolicos impediens excommunicantur, & eorum Regna & Terrae interdicuntur in c. Responso, num. 47. de sent. excom. 336
 2 Legati & Nuntii possunt procedere in prima instantia Episcopo requisito & negligente, non autem contentiente in c. Significasti, num. 33. de foro compet. 67
 1 Legatus Papae de causa alteri specialiter delegata per Papam se intrinsecus non potest in cap. Studuisti, n. 1. de offic. legat. 501
 1 Legatus non potest se intrinsecus in causa alteri delegata etiam antequam delegatus incipiat cognoscere, ibid. num. 4. 501
 1 Declaratur num. 13. 501
 1 Nec potest advertus illius sententiam restituere, ibidem num. 5. 501
 1 Legatus in causis per Papam alteri universaliter delegatis, an possit se intrinsecus, ibid. n. 6. & seq. 501
 1 In causa heresie concurrunt Legatus & Episcopus cum Inquisitore, ibid. num. 7. 501
 1 Legatus non potest supplere negligentiam delegati, nisi ubi vertitur periculum animae, ibid. num. 11. 501
 1 Legati processus in causa alteri delegata valet, nisi opponatur declinatoria ante litem contestationem, ibidem num. 13. 502
 1 Legatus de latere exequi potest sententiam iudicis delegati, sed ab eo non potest compelli, ibid. n. 20. 502
 1 Nisi legatus alias esset ibi Ordinarius, ibid. n. 21. 502
 1 Legatus potest cogere delegatum a suo predecessore ad sententiam ferendam commissionem revocare & malum illius processum corrigere, ibid. num. 22. 502
 1 Legatus de latere qualiter possit confirmare sententiam delegati Papae, ibid. num. 27. 502
 3 Legati & Nuntii Papae pro his diebus tantum quibus moram trahunt procurari debent in c. Procuraciones, num. 2. de censib. 515
 3 Legati & Nuntii Apostolici habent jus visitandi & exigendi procuracionem ratione visitationis debitam, ibid. num. 5. 515
 1 Legatus de latere confert beneficia inra suam legationem vacantia in cap. Cum olim, num. 29. de major. & obed. 574
 1 Legatum mittere pertinet ad solum Papam de Cardinalium consilio, ibid. num. 42. & 46. 575
 1 Legati Apostolici officium non expirat per obitum Papae, ibid. num. 67. 577
 3 Legati nati quamvis possint Jurisdictionem exercere in Diocesis Suffraganeorum suorum, non tamen possunt conferre beneficia ad eorum collationem spectantia, nisi post devolutionem in cap. Nulla, num. 38. de conceff. prab. 176
 3 Legati nati non habent nisi unum semestre ad conferendum beneficia ad se devoluta propter negligentiam inferiorum, ibid. num. 18. 176
 3 Legatus non dispensat contra Conc. nec contra Canones non Conciliares in c. Dilecto, num. 9. de probat. 105
 3 Nisi in casibus in quibus dispensat Episcopus, ibidem num. 10. 105
 1 Legati, Ministri Apostolici & feudatarii sine speciali mandato Papae non possunt quidquam praesudiciale Ecclesiae vel personis Ecclesiasticis facere seu tolerare in cap. Consuetudines, num. 61. de consuet. 179
 2 Si Legatus egrediatur Provinciam animo non redeundi an expret munus legationis in cap. Praesentata, num. 10. de testib. 141

Lex transgressio etiam seculo contemptu indistincte obligat sub mortali quando impeditur finis legis in cap. Si quis, num. 42. de Regular. 317
Lex etiam poenalis obligat in foro conscientie & improbat contraria opinio, ibid. num. 58. 319
Lex iniusta non obligat quoad Deum, ibid. n. 60. 319
Lex etiam iniusta obligat in foro conscientie ratione scandalii, ibid. num. 67. 319
Legem vivam periculosius est majusque crimen contemnere, quam legem mortuam in c. Nos quidem, n. 42. de testam. 248
Lex precepti necessitatem imponit & contravenientes mortaliter peccant in cap. Treugas, num. 22. & 34. de Treug. & Pace. 581
Inter leges precipientes & leges simpliciter statuentes debet esse differentia, ibid. num. 25. & 44. 581
Legis primi transgressores quamvis peccaverint, tamen sequentes non peccant, ibid. num. 29. & 41. 581
Contrarium ibid. num. 47. 582
Lex iniusta est ex Autore quando fertur ab eo ultra sibi commissam potestatem etiam si ordinetur ad bonum commune in cap. Quis in Ecclesiarum, num. 45. de Constat. 91
Lex correctoria dicitur favorabilis & late interpretanda quando per eam fit redditus ad jus antiquum in cap. Nullus, num. 41. de Regul. 313

Legis interpretatio, declaratio & extensio.

Lex ubi plura copulativè requirunt, non habet locum nisi omnia simul concurrant in cap. Qualiter, num. 29. de Cler. non resid. 45
Lex nova superveniens in materia disposita per leges antiquas quamvis generaliter loquatur, tamen distinguatur prout distinguebant leges antiquæ in cap. Tuae litteræ, n. 25. de Cler. per lit. promot. 185
Lex exorbitans à jure communi non extenditur ultra casum expressum etiam ex identitate rationis, ib. n. 47. 186

Legis Derogatio.

Lex Canonica, vel Civilis habens clausulam derogatoriam non tollitur per contrarium rescriptum, nisi fiat mentio de illa specialiter vel per verba æquipollentia in cap. Nonnulli, n. 33. de rescript. 156
Lex specialis in materia, in qua est privilegium clausum in corpore juris, tollit illud etiam si de eo non facit mentionem, ib. n. 41. 156
Legis dispositio locum habet data aliqua ratione identitatis, sed non illius poena in c. Super specula, n. 14. Ne Cler. vel Monach. 643
Legis intellectus referri debet ad casum frequentius contingentem, in c. Explicari, n. 25. de observ. jejun. 583
Lex quantumcumque generalis semper restringitur ad personam habilem in c. Quod à Prædecessore, n. 113. de Schismat. 101
Lex non imprimi effectum suum, nisi in illas personas, quibus verba legis congruunt & adaptantur, ibidem num. 114. 101
Lex etiam exorbitans, & poenalis extenditur ad casus similes, quando alias redderetur elusoria in c. Statuimus, num. 41. de Regul. 387
Legis dispositio non adaptatur ad casum ad quem verba legis non adaptantur, ib. n. 43. 387
Lex nova disponens in uno ex correlativis censetur disponere in alio etiam ad correctionem juris communis, ubi eadem est ratio in c. Nullas, n. 38. de Regul. 312
Lex loquens in casu vero an habeat locum in casu ficto in c. Cum percussio, n. 30. de Cler. agrot. 147
Lex generalis posterior non tollit legem specialiter loquentem, sed distinguitur & limitatur per legem antiquam in c. Ceterum, n. 80. de rescript. 133
Lex poenalis, & exorbitans non extenditur ex identitate vel majoritate rationis in c. Cum non ab homine, n. 53. & n. 81. & 82. de judic. 9
Lex tribuens potestatem laico super juribus & personis Ecclesiasticis etiam ex majoritate rationis non extenditur, ibid. n. 54. & 82. 9
Vide in ver. Interpretatio, Declaratio, Extensio, Verborum interpretatio, Papa quoad interpretationem.

Jus generaliter & indistinctè loquens, generaliter & indistinctè intelligitur, nisi per aliquid distinguatur in c. Si quis Presbiter, n. 6. de Cler. excom. miciltran. 176
Lex etiam poenalis late interpretanda est quatenus pariter verborum proprietas in c. Quanto, n. 24. de priv. 256
Lex generalis posterior non tollit legem specialiter loquentem, sed potius distinguitur & limitatur per legem

antiquam in c. Cum esset, n. 88. & 110. de Testam. 257
Declaratur, ibidem numero 141. 259
Lex generalis non corrigit legem precedentem habentem specialem rationem, ibidem numero 91. 257
Declaratur, ibidem numero 141. & seq. 259
Lex generalis nunquam corrigit legem specialem quando invicem computantur, ibidem numero 92. 257

Lex Canonica.

Lex Canonica in foro Ecclesie prævalet legi civili etiam inter laicos subiectos imperio & in materia non concernente peccatum in c. Pervenit, n. 7. de adulter. 135
Legem Canoniam obscuram male intelligens non peccat mortaliter, nisi post declarationem ejus ambiguitatem in c. Quoniam, num. 7. de Constat. & in cap. Super specula, num. 7. Ne Cler. vel Monach. 644
Legis Canonice præcepta, aut prohibitiones obligant in foro conscientie etiam sub reatu moralis peccati in c. Si quis, num. 38. de Regular. 317
Lex Ecclesiastica prohibens obligat transgressores ad culpam mortalem in cap. Ubi non est, numero 3. & 8. de dispensat. impuber. 21
Lex Ecclesiastica præceptum vel prohibitionem continens an obliget transgressores ad culpam vel poenam si usu recepta non fuerit in cap. Treugas, numero 16. usque in fin. de Treug. & Pace. 580
Vide in ver. Lex usi recepta.

Lex Canonica ubi agitur de peccato vitando servari debet etiam in Terris Imperii & in omni foro in cap. Cum esset, num. 133. de Testam. 259
Canonem prævalent legibus in his, in quorum observatione emergunt peccata, ibidem numero 136. 259
Lex Canonica ferri potest etiam de actibus omnibus occultis & interius ex sententia Canonitarum licet de illis iudicare non possit quando latent in cap. Dolentes, num. 58. de Celebrat. Missar. 550
Legem Canoniam male intelligens non peccat mortaliter, nisi post declarationem ejus obscuritatem in cap. Quoniam, num. 34. de Constat. 123
Vide in ver. Jus Canoniarum, Canonis.

Lex Civilis.

Legales materiae quam plures in Decretalibus sunt insertæ, quarum vix notitia haberi potest sine legali sapientia in cap. Super specula, num. 24. Ne Cler. vel Monach. 644
Canonista legales materias difficiles privato studio assequi non potest, ibidem numero 27. 644
Lex Civilis dubia intelligi debet secundum determinationem legis Canonice in c. Ex parte, n. 30. de arbit. 645
Legis Civiles præcepto contraveniens peccat mortaliter in cap. Non sine, numero 22. de arbit. 633
Lex Civilis non potest impedire obligationem juramenti, ibidem num. 23. 633
Lex Civilis non potest inducere nova impedimenta Matrimonii contrahendis in cap. Veniens, num. 19. de cognat. spir. 61

Lex Civilis generaliter lata ad bonum publicum an comprehendat etiam Clericos vi directiva rationis in cap. Ecclesia S. Marie, num. 29. de Constat. 112
Legis Civilis non est adhibenda ratio quando opponitur Canonice, ibidem numero 32. 111
Lex Civilis prohibens usum armorum non comprehendit familiam Episcopi, ibid. n. 43. usque in fin. 113
Civilis scientia est pars Divina & necessaria est in Ecclesia Dei, saltem in temporalibus in cap. Super specula, num. 15. Ne Cler. vel Monach. 644
Civilis facultas licet necessaria ad Regimen Reipublicæ, tamen exerceri debet per suos ministros, id est laicos & Clericos non prohibitis, ibidem numero 29. 644
Leges Civiles Sacris Canonibus ancillantur, ibidem numero 30. 644
Civilis sapientie laudes à Petro de Ancharano exarant, ibidem numero 36. 645
Lex Civilis in locis non existentibus de temporali Dominio Ecclesie servanda est in foro laicali & lex Canonica in foro Ecclesie etiam extra materiam peccati in cap. Antigonus, num. 27. de pact. 689
Leges Civiles ita demum dicuntur Canonice si à Papa in Canonibus inferantur in cap. Super inordinata, n. 23. de præb. 142
Leges Civiles in volumine Decreti insertæ si sint contraria Canonibus, non sunt servandæ in foro Ecclesie in cap. Canonum statuta, num. 38. & 45. de Constat. 17
Nec censentur Canonizate, nisi quæ à Papa Canonibus inferantur, ibidem numero 39. 17

Leges sæculares contra libertatem Ecclesiasticam.

Leges Civiles Canonibus non contrariæ servari debent, etiam in foro Ecclesie, ibidem num. 45. 17
Lex Civilis non potest statuere impedimentum dirimens Matrimonium in infinitum inter ascendentes & descendentes in cap. Vir qui, num. 27. de consang. & affin. 17
Lex ad instructionem, C. de sacrosanctæ Ecclesie in cap. Ecclesia Sanctæ Marie, num. 20. de constat. 111
L. Julia Poppeæ prohibens viris post sexagesimum annum & mulieribus post quinquagesimum nuptias contrahere à quibus & cur fuerit abrogata in cap. Cum sis, n. 38. & 65. vers. Et hæc fuit ratio, de converf. conjug. 410
L. Julia de arbit. non habet locum Romæ in cap. Cum pridem, num. 65. de pactis. 599
L. Sancimus de jure Protomites, habet locum etiam in foro conscientie in cap. Si quis de Regul. n. 75. 320
L. Unica, C. quando Imper. inter pupil. & vid. comprehendit tales etiam divites secundum magis communem & valorem opinionem quam servat signatura in cap. significantibus, num. 42. de offic. Delegat. 407
L. Unica, C. Quando Imper. expenditur, ibid. num. 45. pag. 407
L. Ad instructionem, C. de Sacrosanctæ Ecclesie non fuit correctæ per Authent. Item nulla, de Episcop. & Cler. in cap. Non minus, n. 57. de immun. Eccles. 198
L. Non dubium, c. de legibus locum habet in Regularibus & personis Ecclesiasticis etiam exemptis contra Vasquez in cap. Qui Presbiterum, num. 33. de panit. & remiss. pag. 271
Lex in suo foro potest tollere legem civilem etiam ubi non habet temporalem jurisdictionem in cap. Antigonus, num. 18. de pactis. 589
Vide in verbo Papa quoad potestatem.
Leges debent imitari Canones, sed non è converso in cap. Ceterum, num. 66. de rescript. 132
Lex Civilis per Papam inserta Canonis servari debet tanquam lex Canonica in cap. Quis in Ecclesiarum, n. 29. de Constat. 90
Vide in verbo Jus Civile.
Lex Civilis potest sui naturale distinguere & adjuvare; eique addere vel detrahere in dicto cap. Quis in Ecclesiarum, num. 141. de Constat. 96
Leges Civiles requirentes numerum septem vel octo testium per c. Cum esset, de testam. non corrigitur, sed declarantur irrationabiles in d. cap. Cum esset, num. 53. & 141. 255
Lex Civilis non contraria Canonis servari debet etiam in foro Ecclesie, ibidem num. 99. 257
Solemnitati legali non detrahitur quatenus invenitur expressum, ibidem num. 97. 257
Lex Civilis extra materiam peccati servari debet in foro civili, licet contradicatur Canonis, ibidem n. 105. 258
Lex Civilis potest sui Divinum & naturale distinguere & adjuvare; illique addere vel detrahere, ibidem n. 106. pag. 258
Contrarium ibidem num. 143. 260
Leges Civiles repugnantes legi Divinæ sunt penitus excludende, ibidem num. 115. & 121. 258
Legis Imperatorum quæ contra Dei veritatem foruntur: qui obtemperare non vult grande acquirit præmium, ibidem num. 117. 258
Leges multe referuntur quæ tanquam foventes peccatum sunt sublatae per jus Canonium, ibidem num. 170. & seq. 261
Leges multe tanquam foventes peccatum, abrogatæ per jus Canonium.
Vide in verbo Jus Civile & Canonici differentia.
Lex Civilis quoad numerum testium.
Vide in verbo Testis; & in verbo Testamentum quoad testes; & in verbo Testamentum de jure Canonico ad non pias causas.
Leges Civiles statuentes super immunitate Ecclesie, quandoque allegantur à Papa in dubiis decidendis in cap. Inter alia, num. 2. de immunit. Eccles. 600
Et per hoc censentur Canonizate & non dicuntur amplius leges Civiles; sed Canones, ibidem num. 6. 600
Vide in ver. Lex secularis contra libertatem Ecclesiasticam.
Leges Imperatorum dummodò non offendant, sunt cum Canonibus permittendæ, ibidem num. 7. 600
Lex Civilis canonizata seu inserta Canonis dicitur lex Canonica in c. Nulli, n. 45. de reb. Eccles. non alien. 112
Authentica Si qua mulier, C. de Sacrosanctæ Ecclesie non est canonizata in cap. Si qua mulier 19. quæst. 3. & cur in cap. Cum simus, num. 10. de Regular. 356
Leges Civiles disponentes de materia spirituali annexa, sicut est jus patronatus etiam in favorem Ecclesie non sunt attendende in cap. Cum vos, num. 53. de offic. Ordin. 517
Lex Civilis dubia intelligi debet secundum determinatio-

nem legis Canonice in c. Ex parte, n. 30. de arbit. 645

Leges sæculares contra libertatem Ecclesiasticam.

Lex secularis generaliter lata ad Ecclesias vel personas Ecclesiasticas aut earum bona, in earum prejudicium non attenditur in cap. Ecclesie Sanctæ Marie, num. 2. de Constat. 109
Lex secularis disponens de Ecclesiis, personis Ecclesiasticis vel earum bonis, etiam si respiciat earum commodum vel favorem, non valet, ibidem num. 7. 109
Leges Civiles, C. de Sacrosanctæ Ecclesie, de Episcopis & Clericis & consimiles non valent ex defectu potestatis, ibidem num. 17. 110
Leges Civiles loquentes de emphyteusi Ecclesiastica non debent servari, ibidem num. 19. 111
Lex Civilis generaliter lata ad bonum publicum, an comprehendat etiam Clericos vi directiva rationis, ibidem num. 29. 111
Lex civilis prohibens usum armorum non comprehendit familiam Episcopi, ibid. num. 43. usque in fin. 113
Leges civiles in prejudicium Ecclesie & personarum Ecclesiasticarum non valent in c. Non minus, n. 50. 51. & 59. de immunit. Eccles. 598
Nec censentur Canonizate, licet aliquæ reperiantur insertæ à Gratiano in volumine Decreti, ib. n. 51. 598
Leges civiles quæ loquuntur de emphyteusi Ecclesie, servari non debent in c. Quis in Ecclesiarum, n. 96. de Constat. 94
Item procedit etiam si Gratiano sint inserta in volumine Decreti, ibid. num. 33. 90
Item procedit etiam si fuerint editæ ex justa causa, ibid. num. 41. & 44. & seq. 91
Lex principis generaliter loquens ubi Canon non contradicit servari debet etiam quoad Ecclesias nisi de ipsis Ecclesiis vel bonis earum specificè disponat, ibidem num. 32. 90
Leges civiles quæ procedunt privilegiando Ecclesias vel personas Ecclesiasticas an valeant & ibid. num. 34. & num. seq. usque ad num. 41. 91
Lex civilis specificè disponens de Ecclesiis inducta super ratione naturali nec contradicentis Canonis servari non ratione legis Principis, sed ratione naturali fuerit quæ fundantur, ibid. num. 4. 91
Lex civilis non potest inducere nova impedimenta Matrimonii contrahendis in cap. Utrum autem, n. 19. de cognat. spir. 55
Leges civiles statuentes super immunitate Ecclesie quandoque allegantur à Papa in dubiis decidendis in cap. Inter alia, num. 2. de immunit. Eccles. 600
Et per hoc censentur Canonizate & non dicuntur amplius leges civiles, sed Canones, ibidem num. 6. 600
Leges Imperatorum ac Principum statuentes nominatim de Ecclesiis & personis Ecclesiasticis ac bonis earum sunt invalida ex defectu potestatis, ib. n. 3. & 64. 600
Etiam si redundans in favorem, commodum Ecclesiarum & disponant in materia in qua contrarium non reperitur statutum de jure Canonico, ibid. num. 4. 600
Ecclesia non potest etiam spontè se submittere superioritati ac legibus Imperatoris, ibid. num. 5. 600
Lex civilis non potest restringere immunitatem Ecclesie Dei ordinatione & Canonice functionibus constitutam, ibid. num. 38. & 64. 602
Vide in ver. Immunitas Ecclesie, communis.

Lex Divina.

Vide in ver. Jus Divinum.
Lex Ecclesiastica potest ordinare & cohibere actus inter-nos in quantum obligantur cum exterioribus in cap. Dolentes, n. 64. & n. seq. de celebr. Missar. 551
Permittitur aliquando concomitantè & ratione connexionis quod non permittitur principaliter & directè, ibid. num. 66. 551
Lex dispensativa cessat cessante causa dispensationis in c. Nimis, num. 29. de illis Presbiter. 447

Vide in ver. Dispensatio.

Lex Corrigens & Correcta.

- Lex corrigens in uno ex correlativis corrigit etiam alio in cap. Ne pro dilatione, num. 61. de poenit. & remit. 302
- Lex correctæ & corrigens idem sunt in cap. Non debet, num. 2. de consang. & affinit. 68
- Lex generalis non corrigit legem specialem in c. Vir qui num. 24. & 26. de consanguinit. & affinit. 71
- Lex generalis posterior non tollit legem specialiter loquentem, sed distinguitur & limitatur per legem antiquam in cap. Ceterum, num. 80. de rescript. 131
- Ratione legis correctæ, censetur etiam correctæ illius dispositio in cap. Ex frequentibus, n. 8. de instit. 169

Vide in ver. Correctio.

Lex Humana.

- Lex humana iusta obligat etiam in foro conscientie in cap. Si quis, num. 37. de Regular. 317
- Legibus humanis non subsunt quæ ratione naturali nituntur in cap. Significatum, num. 36. de præben. 77
- Leges humane variari debent ex temporum varietate in cap. Non debet, num. 5. de consang. & affinit. 68
- Legum finis est invariabilis, ibid. num. 11. 68
- Lex humana contradicens Divine non est servanda, sed lex Divina servari debet etiam in foro civili in cap. Cum esset, n. 49. 121. 133. & seqq. de testam. 255
- Lex positiva quando ejus observantia repugnat legi Divine non obligat in foro conscientie in c. Consuluit, num. 9. & 23. Qui Cler. vel vocen. 42
- Lex innovata inest legi innovanti in cap. Ex tunc, num. 27. de Cler. non resid. 51
- Lex innovans non egreditur terminos legis innovatæ cap. Tuorum, num. 30. de privil. 229
- Lex innovata inest legi innovanti, cum omnibus suis qualitatibus, ibid. num. 33. 229
- Lex nova disponens in materia antiqua recipit interpretationes & limitationes quas materia ab antiquis legibus recipiebat in c. Aqua n. 16. de cons. Eccl. vel Alt. 336

Vide in ver. Innovatio.

Lex Naturalis.

Vide in ver. Jus naturale.

- Lex promotionis magis respicit ad factum, quam ad voluntatem in c. De cetero, num. 11. de homic. 116
- Lex promotionis consistit in facto in c. Statutus, num. 50. de supplen. neglig. Prælat. 326
- Lex promotionis respicit factum, non voluntatem in c. Ex publico, num. 31. & 54. de consens. conjug. 441
- Lex promotionis consistit non solum in promotione ad ordinem, sed etiam in ordinis executione in c. Significasti, n. 2. de homic. 124
- LIBELLUS quamvis non requiratur cause expressionem parte non opponente, tamen si exprimitur inepta recitatur in c. Consultationibus, n. 83. de Cler. 229
- In libello an teneatur Episcopus exprimere Episcopalia jura quæ sunt in jure expressa in c. Conquerente, n. 41. de offic. ordin. 548
- Secus si petat jura sibi competentia ex consuetudine, ibid. num. 42. 540
- Libellus in causa legitimitatis qualiter formetur in cap. Tuam, num. 42. de ordin. cognat. 94
- Libellus super possessore non vitatur si in eo narretur aliquid de proprietate in c. Constitutus, num. 14. de filiis Presbiter. 443
- Libellus cognoscitur ex modo concludendi non narrandi, ibid. num. 15. 444
- Libellus coram Papa procedit etiam sine conclusione, ibid. num. 17. 444
- Libellum non sufficit transmitti ad domum rei, nisi petitio postea in judicio rejiciatur in cap. Olim, num. 18. de liti. contest. 346
- LIBER Sacramentorum, id est Missale in cap. Cum in cunctis, num. 50. de elect. 226
- Librorum impressio & divulgatio etiam in materia penali pari passu ambulat in cap. Cum venissent, n. 66. de judic. 20
- Libri continentes opiniones damnatas vel minus legitimas Bullarum interpretationes etiam permitti legatorum editis non sunt attendendi in cap. Consuetudines, n. 66. de consuet. 177
- Libri Hæreticorum, Vide in ver. Hæresis, Hæreticus.
- Libro damnato non censetur damnatus illius Autor si

- librum supponet correctioni Romani Pontificis in cap. Damnamus, de Sum. Trin. & fid. Cath. num. 15. 11
- Sed damnato Autore ejus quoque libri censentur damnati, ibid. num. 16. 11
- Etiam alii sint boni, ibid. num. 17. 11
- Declaratur ibid. num. 18. 11
- LIBERALIS in donando existimat se debere quod donat in cap. Prudentes, num. 1. de donat. 230
- LIBERE id est sine causa & pro libito voluntatis in cap. Cum ad Monasterium, n. 34. de statu Monach. 449
- Libere id est sine alicujus licentia in c. Tuz, num. 12. de Cler. non resid. 175
- LIBERORUM appellatione veniunt nepotes & alii descendentes, sed appellatione filiorum regulariter secus in cap. Ex transmissa, num. 15. de fil. Presbit. 430
- LIBERTAS quinquagenaria non tenetur ad operas in cap. Cum sis, num. 43. de consens. conjug. 52
- LIBERTAS si detur servienti per annum acquiritur in bisexto si serviat per dies 365. in c. Quidam, n. 33. de celebr. Missar. 545

Libertas Ecclesiastica.

- Violatores libertatem Ecclesie in terminis Bullæ Cœne non incidunt in excommunicationem Papæ reservatam nisi id fecerint per viam statuti vel consuetudinis in c. Cum pro causa n. 12. 14. & 34. de sent. excom. 314
- Libertati Ecclesiasticæ offensa est casus Papæ reservatus in extravag. Pauli II. & Sixti IV. ibid. n. 16. 314
- Libertas & immunitas Ecclesiastica, an & in quo differant, ibid. num. 32. 315
- LIBERTAS qui contra Ecclesiam testificatur in c. Cum Sacerdotis, num. 15. de postul. 118
- Vide in ver. Latici quoad libertatem Ecclesiasticam. Et in ver. Statuta laicorum in res, &c.
- LIBIDINIS labe que in juventute contrahitur in fenecute frequentius expiatur, sed non semper in c. Cum sis, num. 9. de consens. conjug. 408
- LICENTIA quid importet in cap. Clericos, num. 3. de Cleric. non resid. 59
- Licentia Capituli non requiritur ut plures Canonici quam duo abesse possint ex causa utilitatis Ecclesie; sed sufficit licentia Episcopi in c. De cetero, n. 8. de Cler. non resid. 33
- Licentia Episcopi an requiratur ut beneficiati abesse possint temporibus à Concilio permittis in capite Relatum, num. 15. de Cler. non resid. 27
- Licentia an requiratur ut docentes vel studentes in Theologia percipiant in absentia fructus præbendarum suarum ibid. num. 18. 27
- Licentia Superioris ubi requiritur, videtur eidem reservata cognita an casus sit licitus, ibid. num. 30. 28
- Licentia debet precedere & ubi requiritur debet esse expressa, nec sufficit tacita, ibid. num. 48. 29
- Licentia ingrediendi Monasteria Monialium pro mulieribus conjugatis, an & quomodo à Sede Apostolica concedantur in c. Præterea, n. 20. de consens. conjug. 405
- Licentia contrahendi Matrimonium ante annos nubes ubi malitia supplet ætatem, non censetur adempta Ordinarius ex eo quod Sedes Apostolica super hoc dispensare consueverit in c. De illis, il. s. n. 43. de spons. impuber. pag. 26
- Licentiam quam Capitula Cathedralium Hispaniæ ab immemorabili concedere consueverunt, ut Canonici abesse possint quoad Capitulum visum fuerit, non excusat eos à poena Concilii Tridentini in cap. Licet, num. 36. de præben. 128
- Licentiam vacandi à servitio Ecclesie ultra tres menses nec Episcopus nec Capitulum concedere potest etiam ex rationabilibus causis in jure non expressis, ibid. num. 37. 128
- Licentiam admittendi ad habitum regularem puellas duodecim annos minores, peti consueverunt à Sacra Congregatione Episcoporum & Regularium in cap. Cum virum, num. 23. de Regul. 346
- Licentia quid sit in cap. Non amplius, num. 64. de instit. pag. 166
- Licentia erigendi Monasterium est voluntarie jurisdictionis & gratiam sapit, ibid. num. 77. 167
- Licentia Parochi an debeat esse specialis ad Matrimonium contrahendum; an vero sufficit generalis in cap. Quod nobis, num. 27. de clandest. despons. 30
- Licentia tacita ad Matrimonium contrahendum non sufficit, ibid. num. 31. & seq. 30
- Licentia Parochi data contrahentibus, adhibendi quem maluerit Sacerdotem, sufficit ad validitatem Matrimonii, ibid. num. 32. vers. An licentia. 30
- Licentia supponit potestatem habitalem in eo cui conceditur

- editur, ibid. num. 43. 31
- Licentia iustam causam includit in cap. Ad audientiam, num. 28. de Cler. non resid. 56
- Licentia ubi in aliquo casu exigitur non sufficit eam petere ex post facto in cap. Licet, num. 44. de Regul. 371
- Licentiam vel consilium qui debet petere, tenetur debito tempore responsum expectare, ibid. num. 47. 37
- Licentia administrandi ante confirmationem non sufficit petita, nisi fuerit obtenta in c. Cum venerabilis, n. 7. de consuet. 175
- Pro licentia docendi prætextu alicujus consuetudinis nihil debet exigi vel promitti: ob hoc promissum remittitur & solum restituitur; & illud vendens est beneficio privandus in cap. Quoniam, n. 2. 4. & 12. de magistris. 70
- Quali simoniaco reputatur pro licentia docendi aliquid petere exigere, ibid. num. 12. 71
- Et quid servandum circa expensas in assumptione Magistris vel Doctoratus, ibid. num. 13. 71
- Licentia Capituli non prodest ad hoc ut beneficiatus abesse possit studiorum causa in cap. Cum ad hoc, n. 9. de Cler. non resid. 59
- Licentia vel preceptum an expiret morte concedentis vel præcipientis in cap. A nobis, il. s. n. 50. de sent. excom. 308
- Licentiam dare non residentem pertinet ad legem jurisdictionis in c. Tuz, num. 9. de Cler. non resid. 52
- Et eam dare potest non modo Episcopus, sed etiam inferior Prælati, ibid. num. 19. 53
- Licentias recipiendi novitius Congregatio multis Religiosis concessit ante diem 22. Julii 1652. sed postea abstinuit de mandato Papæ usque ad diem 3. Julii 1654. in cap. Relatum, n. 75. Ne Cler. vel Monach. 633
- Licentiam recipiendi novitius post diem 3. Julii 1654. Quæ Religiones obtinuerint, ibid. num. 76. 633
- Licentiam recipiendi novitius infra numerum præfixum in qualibet Provincia, ibid. num. 78. 634
- LIGARI vel absolvi à seipso nemo potest in cap. Cum pridem, num. 142. de pactis & in c. Omnis, num. 54. de poen. & remit. 290
- Ligandi & solvendi, Dominus par jus esse voluit in cap. Cum virum, n. 35. de Regul. 347
- Ligari vel absolvi à seipso nemo potest in c. Cum pridem, num. 142. de pactis, ibid. num. 59. 265
- LIMINA Apostolorum visitare de jure tenentur Episcopi singulis annis per septies vel per certum nuncium; ad idque se juramento obligant in cap. Ego N. num. 2. de jurjur. 152
- Liminum visitatio quo tempore in Ecclesia primum instituta fuerit, ib. num. 3. 152
- Quibus temporibus sit faciendæ & an Episcopi omnes ad id jurjurando se obligare debeant de jure communi, ibid. num. 4. 152
- Et quid post Constitutionem Sixti V. ibid. numero 5. pag. 153
- Impedimenta ob quæ Episcopi admittuntur ad limina per Nuncium visitanda, an probentur juramento, ibid. num. 6. & 9. usque ad num. 19. 153
- Et quæ sint hujusmodi impedimenta, ibid. numero 7. & numero 32. usque ad numerum 33. 153
- Liminum visitatio in quibus consistat & quid facere oporteat Episcopum vel ejus Nuncium pro illa integre absolvenda; ibid. num. 8. 153
- Limina non visitantium impedimenta ex Bulla Sixti V. probari debent ab Episcopo non juramento, sed legitimis probationibus transmittendis ad primum Cardinalem Diaconum & hodie ad S. Congregationem Conc. ibid. numero 13. 153
- Liminum visitatio ad quem finem instituta fuerit, ibid. num. 21. 154
- Assimilatur hodie Sinodo Episcopali, ib. n. 22. 154
- Infirmis quando excuset Episcopum à liminibus per seipsum visitandi, ibid. num. 24. 154
- Regia vocatio non excusat Episcopum à visitatione liminum, ibid. numero 26. 154
- Liminum visitatio, sicut à residentia excusat munus & Republicæ officium Episcopatus adjunctum, ibid. numero 27. 154
- Item gravis, ibid. num. 28. 154
- Item hostilitas & timor hostium, ibid. num. 29. 154
- Item incursum latronum, ibid. num. 30. 154
- Item peccatis dummodò non sit levis, ibid. n. 31. 154
- Item itineris, seu viarum impedimentum, sive terræ, sive maris, ibid. num. 32. 154
- Ex prædictis impedimentis quedam excusant à visitatione personalit tantum, quedam vero etiam à transmissione Procuratoris, ibid. num. 33. 154
- Et hoc casu tempus ad visitandum dormit, subducitur tempus impedimenti, eoque cessante tantumdem tem-

Pag. an. Reporter.

- poris instauratur, ibid. num. 34. 154
- Limina visitare quibus temporum intervallis Episcopi teneantur, ibid. num. 36. 155
- Et à quo tempore omnibus Episcopis incipiat currere triennia, quadriennia, quinquennia, decennia, ibid. numero 37. & seqq. 155
- Liminum visitationis tempora quando incipiat currere Episcopis Italiæ, ibid. num. 39. 155
- Et quando Episcopis Germanis, Gallis, Hispanis, &c. ibid. num. 40. 155
- Et quando Episcopis Africanis, ibid. num. 41. 155
- Et quando Episcopis Asiaticis, ibid. num. 42. 155
- Et quando hæc annorum spatia sint computanda, ibid. numero 43. 155
- Liminum visitatio tempus Episcopis præfixum durat usque ad ultimum momentum diei supremæ & dies termini non computatur in termino, ib. num. 44. 155
- Imò excusatur Episcopi à censuris dummodò ad urbem perveniant in ultima die termini, licet Basilicæ non visitaverint, nec relationem status Ecclesie exhibuerint ante consummationem ejus diei, ibid. num. 45. 155
- Limina visitandi tempus eorum prædecessori quomodo intelligatur excurre Episcopo successori, ib. n. 47. 155
- Et quid si spatium annorum sit minus breve ad visitationem perficiendam ibid. num. 48. 156
- Ad limina visitanda num admittantur Episcopi nuper consecrati priusquam se ad residentiam conferant, ibid. numero 49. 156
- Liminum visitatio fieri debet in ultimo anno triennii vel quadriennii, &c. ibid. num. 50. 156
- Limina visitandi impedimentum ut sit legitimum quo tempore debeat contingere, ibid. num. 53. 156
- Et an obitacula parum duratura legitimè præstent impedimentum, ibid. num. 54. 156
- Et quid si incidant in anno visitationis, ibid. n. 55. 156
- Et quid si Episcopus in fine ultimi anni de industria visitationem distulerit, ibid. num. 56. & seqq. 156
- Limina non visitantes ab ingressu Ecclesie & administratione tam spiritualium, quam temporalium & perceptione fructuum sunt ipso jure suspensi, ib. n. 58. 156
- Non tamen incidunt in hæc poenas nisi transacta ultima die ad visitandum præfixa, ibid. num. 59. 156
- Et post lapsum remanent ligati etiam si eos pœnituerit, ibid. num. 60. 156
- Liminum visitatio tribus actibus perficitur, ib. n. 61. 156
- Primus actus est visitatio Basilicarum SS. Petri & Pauli de Urbe, ibid. num. 62. 156
- Quem actum Episcopi non tenentur probare juramento, aut testibus vel fide Sacrite, sed statim eorum assertioni, ibid. num. 63. 157
- Ad limina visitanda mandatum speciale requiritur, ib. num. 64. 167
- Et Procuratores in Curia existentes nunquam admittuntur etiam cum speciali mandato, ibid. num. 65. 157
- Quod servatur etiam in Episcopis Indiarum, ib. n. 67. 157
- Sed impeditis potius dantur dilationes vel prorogationes ad visitandum, ibid. num. 66. 157
- Limina visitantium secundus actus est exhibitio debite obedientie & subjectionis Romano Pontifici, ibid. num. 68. & seqq. 157
- Limina Apostolorum ibi esse dicuntur ubi est Papa, ibid. num. 69. 157
- Nec est securus Episcopus visitans legatum ib. n. 70. 157
- Limina visitantium tertius actus est relatio status Ecclesie tam materialis, quam formalis, ibid. num. 72. 157
- Status materialis Ecclesie in quibus consistat, ibid. numero 73. 157
- Et in qualibet liminum visitatione de statu materiali sit referendum, ibid. num. 74. 157
- Status formalis Ecclesie in quibus versetur, ib. n. 75. 157
- Limina visitantium relatio Congregationi Concilii exhibenda quid præcipue continere debeat, ib. n. 76. 157
- Congregatio Concilii respondet ad dubia ab Episcopis limina visitantibus proposita etiam Concilii Tridentini interpretationem non concernant, ibid. num. 80. 158
- Distributiones quotidianæ jubentur dari Canonici, qui Episcopum limina visitantem comitari sunt aut ejus nomine visitant, ibid. num. 81. 158
- Limina visitare tenentur etiam Episcopi, Archiepiscopi & Patriarchæ in partibus infidelium, ibid. num. 82. & seqq. 158
- Episcopus visitans limina in fine unius triennii non potest in principio triennii sequenti iterum visitare nec ab Ecclesia abesse per octo continuis menses ex Bulla Urbani VIII. in cap. Qualiter, num. 42. & 47. de Cler. non resid. 47
- LINGUAM ream non faciat nisi rea mens in c. Faldicus, num. 31. & 72. de crim. fals. 155

Z 2

Lingua loquens est tuba cordis, ibid. num. 81. 158
 Lingua capulari & caput amputari quomodo intelligatur in cap. Si quis, num. 4. de homicid. 107
 LIS super beneficio an excuset Parochum à residentia in c. Clericos, n. 32. & seqq. de Cler. non residen. 60
 Lite pendente super titulo Parochialis non tenetur Parochus ad Sacros Ordines promoveri, ib. num. 33. 69
 Litis contestatio an & quando inducatur per negationem rei conventi in c. Si Clericus, n. 2. de for. compet. 44
 Litis contestatio fit per petitionem in jure proposita & responsionem fecutam in cap. Olim, num. 3. de lit. contest. 72
 Litis contestatio quid sit, ibid. late discutitur à num. 4. usque ad num. 44. 72
 Litis contestatio est fundamentum iudicii & litis exordium, ibid. num. 5. 72
 Lis mota non dicitur ante litis contestationem, ibid. num. 6. 72
 Infantia causarum ante litis contestationem non currit, ibid. num. 7. 72
 Litis contestatio est lapsus angularis iudicii, ib. n. 9. 72
 Processus sine litis contestatione est irritus, ib. n. 10. 72
 Sententia lite non contestata est ipso jure nulla, ibidem num. 11. 72
 Nec est exequenda etiam si lapsa sint fatalia, ib. n. 12. 72
 Litis contestatio non inducitur per narrationem factam in libello sine petitione & conclusione, ib. n. 13. 72
 Nec per productionem actorum si nulla appareat petitio, ibid. num. 14. 72
 Litis contestatio non fit extra iudicium, ibid. n. 17. 73
 Litis contestatio fit coram arbitris juris & habet omnes effectus contestationis verè vel interpretativè, ibid. num. 20. 73
 Secus coram arbitratoribus, ibid. num. 21. 73
 Petitio sola litis contestationem non inducit, nisi lequatur responsio rei, ibid. num. 22. 73
 Litis contestatio non oritur nisi responsio rei sit relativa ad libellum, ibid. num. 23. 73
 Et sufficit responsio juris, ibid. num. 24. 73
 Litis contestatio an fiat si reus negat narrata prout narratur esse vera, ibid. num. 26. 73
 Et quid si productis iuris & parte citata rei procurator allegat generalia contra, ibid. num. 27. 73
 Et quid si reus respondeat, tu mentiris, ibid. n. 28. 73
 Litis contestatio non inducitur per confessionem rei, ibid. num. 30. 73
 Confessio facta animo declinandis iurisdictionem non inducit contestationem litis, ibid. num. 32. 73
 Secus si animo litigandi post oblatum libellum, ibidem num. 33. 73
 Litis contestatio mirabilis est Hostiensis, ib. n. 34. 73
 Confessio rei in figura iudicii an in dubio litis contestationem inducat, ibid. num. 35. 73
 Litis contestatio fit per responsionem datam ad libellum partem confitendo & partem negando, ib. n. 36. 73
 Litis contestatio fit per responsionem rei datam ad libellum etiam actore absente & ex intervallo nec verba sunt necessaria, ibid. num. 37. 73
 Et quid si actor post responsionem rei non compareat, nec proficiatur, ibid. num. 38. 74
 Litis contestatio dependet ab animo rei, ib. n. 39. 74
 Nec inducitur nisi responsio fiat proposito litigandi, ib. num. 40. & seqq. 74
 Contestari quid sit, ibid. num. 41. 74
 Contestandi animus presumitur ubi verba contestationis sunt apta, nisi contrarium appareat per protestationem ibid. num. 42. 74
 Litis contestatio non inducitur per positiones & responsiones datas ad eas, ibid. num. 44. & seqq. 74
 Litis contestatio an fiat per generalem positionem & responsionem rei, ibid. num. 48. 74
 Lites sunt potius restringendæ quàm ampliandæ in cap. Olim, num. 19. de verb. signif. 354
 Lis super beneficio est qualitas suspensiva & velut inhibito temporalis, qua manus Ordinarii ligantur, ut interim non conferat in cap. Sicut unice, num. 54. de excus. Prælat. 195
 Litis confors admittitur sine mandato ad agendum pro confors, sicut conjunctus pro conjuncto dummodo caveatur de rato in cap. Cum M. num. 6. de constit. 103
 Et quid in requirementibus speciale mandatum, ibidem num. 10. 103
 Litis conforsium inducitur ex simultanea lite & causa, ibid. num. 7. 103
 Litis contestatio non inducitur per exceptionem excommunicationis in c. Tuam n. 5. de ordin. cognat. 91
 Litis vitandæ causa an sit dispensandum in cap. Ex litteris, num. 9. & 18. de cognat. spirit. 64

Litis mentio. Vide in ver. Confirmatio.
 a Jure potest in causa procedere non obstante privilegio post motam litem impetrato si in eo litis mentio facta non fuerit, aliàs secus in cap. Si quis, num. 4. de constit. util. vel inutil. 193
 a Litium brevitas magis consultur per Canones, quàm per leges & cur in cap. Venerabilis, num. 3. de iudiciis. 25
 a Pro lite contestata si Jurex velit habere confessionem Advocati eadem die revocant vel processum delegati ratificet, ab eo licet appellatur in cap. Cum causam, num. 1. de Appellat. 191
 a Litis contestatio fit cum promovente inquisitionem quando Jurex procedit ad denunciationem in cap. Qualiter, il secundo, num. 66. de accusat. 14
 a Lites execrari bonarum mentium est in cap. Conquestus, num. 53. de feris. 84
 a Lites plerumque de re dubia instituuntur in cap. Ne innitatis, num. 38. de Constit. 31
 a Litigium & reservatio in quibus differant in cap. Sicut unire, num. 60. de excus. Prælat. 195
 a Litigiosa res est de cujus dominio causa movetur inter petentorem & possessorem judicaria conventionem in cap. Si quis, num. 6. de Constit. util. vel inutil. 193
 a Idem si causa moveatur de quali dominio directo vel inutili, ibid. num. 7. 193
 a Litigiosi vitium non negatur super bonis si actio personalis fuerit intentata, ibid. num. 8. 193
 a Litigiosi vitium non inducitur super proprietate, si lis moveatur super possessione, ibid. num. 9. 193
 a Possessio tamen efficitur litigiosa, ib. num. 10. 193
 a LITIGARE temere non dicitur qui dubius est, sed qui scit jus non habere in cap. Ne innitatis, num. 384. de Constit. 704

Litterarum Apostolicarum rasura.

Salum non probatur rescriptum ex rasura paucarum litterarum in loco non suspecto in cap. Ex conscientia, num. 1. & 13. de crimin. fal. 172
 Litterarum multarum rasura puta lineæ in rescripto inducit suspensionem falsitatis in cap. Ex conscientia, ibid. num. 2. 172
 Secus si natura sit talis que animus sapientis in dubitationem non vertat, ibid. num. 3. 172
 Litteræ Apostolicæ non redduntur falsæ ex rasura facta ab Officiali Curæ etiam in loco suspecto ib. n. 6. 172
 Litteræ Bullatæ possunt ibradi & corrigi ab Officialibus Cancellariæ quando non concordant cum supplicatione vel quando minus bene fuerunt expeditæ, ib. n. 7. 172
 In litteris Apostolicis rasura quantum vis modica ab impetrante, seu utente facta reddit eas falsas & radens est falsarius & excommunicatus, ib. n. 8. & seq. 173
 Non tamen incurrit pœnam legis Cornelie de falsis nisi hoc faciat cum dolo, ib. n. 10. 173
 Et dolo presumitur cum aliquod immutatur ex substantialibus vel in loco suspecto, ibid. n. 11. 173
 Aut cum falsificans talibus litteris utitur, ib. n. 13. 173
 In littera Papalis nec punctus fieri, nec deleri potest sine metu excommunicationis, ibid. n. 9. 173
 Litterarum paucarum rasura cum dubium est à quo facta fuerit, non reddit litteras falsas si sit in loco suspecto, aliàs secus, ibid. num. 14. 173
 Rasura quando reperitur in loco non suspecto presumitur facta per Officialem, sed in loco suspecto presumitur facta per impetrantem, ib. n. 15. 173
 Et quando dicitur locus suspectus, ib. n. 16. 173
 Rescriptum non redditur falsum, nec suspectum ex rasura in narrativa facti, ibid. num. 17. 173
 Rescriptum redditur falsum ex rasura scripta manu diversâ etiam in loco non suspecto, ibid. num. 18. 173
 Secus si eadem manu, ibid. num. 19. 173
 Et in dubio presumitur manus diversâ si sit in loco suspecto, ibid. num. 20. 173
 Litteræ Apostolicæ si sint redditæ clausæ non vitiantur ex rasura in quocunque loco sit, ibid. n. 21. 173
 Nisi caracter in loco rasuræ sit valde difformis, ibidem num. 22. 173
 Litteræ Delegationis non oportet ut sine scriptis vel subscriptis à delegante, sed sufficit ut sine ejus sigillo munitæ in c. Cum in jure, n. 37. de off. delegat. 492

Litteræ Apostolicæ.

Litteris Apostolicis uti volentes debent prius diligenter illas examinare an sint veræ vel falsæ vel suspectæ in cap. Ad falsarium, n. 6. de crimin. fal. 163
 Litteræ Papales fiunt magna cum dignitate & exquisita

curiositate, ibid. num. 7. 168
 Et nihilominus in eis quod imperceptibiles committuntur falsitates, ibid. num. 8. 168
 Vide in ver. Falsarius litterarum Apostolicarum.
 Litteræ gratiosa vel contra jus vel contra utilitatem publicam majorem requirunt examinationem, quam litteræ de simplici iustitia, ib. n. 9. 168
 Litteræ Apostolicæ non dicuntur expeditæ nisi quando in plumbo sunt in cap. Licet, n. 5. de Crimin. fal. 165
 Litterarum expeditio dat formam & perfectionem gratiæ, ibid. n. 15. 166
 Et per illas gratia digesta & suam perfectionem totaliter habere dicitur, ibid. num. 16. 166
 Vide in ver. Supplicatio.
 Litterarum regitrum & inde sumpta debent reformari & corrigi juxta originale supplicationem, ib. n. 22. 166
 Litterarum expeditio non requiritur ad perfectionem gratiæ, sed ad probationem, ibidem num. 27. 166
 Expeditiones duæ si sint inter se difformes, recurritur ad supplicationem tantquam ad matricem. 166
 Litteræ Apostolicæ quibus committenda.
 Vide in ver. Dispensationum executio.
 Litteras recipiens & legens, censetur eo ipso illas approbare & debitum consistere in cap. Tux litteræ, num. 61. de Cler. per salt. promot. 187
 Litteræ ad beneficium vacaturum non extenduntur ad beneficium de mensa in cap. Cum accessissent, num. 11. vers. Tertius est de Constit. 98
 Litteræ ad beneficia vacatura sunt ambitiosæ & strictè intelligendæ in c. Nullus, num. 19. de elect. 200
 Litteræ gratis relaxantur provisus qui possessionem beneficij statim non sunt habituri facta obligatione de solvendo annuatim, cum fructus percipiunt in cap. Præterea, num. 88. Ne Præl. vic. suas. 66
 Aliquando tamen ex causa sua solutio habita vel non habita possessione, ibidem num. 89. 66
 Litteræ sub obligatione de solvendo relaxantur habentibus gratiam conditionalem de certo corpore beneficij vel puram si fructus sint alteri reservati, ib. n. 90. 66
 Litterarum commendatariarum & dimissiviarum quot sint species & à quibus concedi possint in cap. Significasti, numero 2. de offic. Archid. 472
 Litteræ commendatitiae Jurisdictionem non conferunt, undè illarum vigore non licet Episcopo alienos subditos ordinare, ibidem num. 26. 474
 Litteræ secundæ de prioribus mentionem non facientes sunt subreptitiæ ubi ambæ super eodem beneficio reflectuntur in c. Ex parte, n. 10. de off. deleg. 480
 Litteræ impetratorias beneficij an valeant non facta mentione de bonis patrimonialibus in cap. Si quis sane, n. 10. de Pecul. Cleric. 235
 Litteræ Apostolicæ quando dicantur gratiam vel iustitiam continere in cap. Ex parte, il secundo, num. 6. de privileg. 240
 Litteræ ad beneficia, an conferant jus spirituale in c. Ad Audientiam, il secundo, n. 7. & seqq. de rescript. 161
 Litteræ beneficiales subreptitiæ sunt ipso jure nullæ, ibidem num. 20. 162
 Et de facto revocari debet quicquid illarum vigore intentatum est, num. 21. 162
 Littera in beneficiis per obreptionem obtentis est loco truiti, ibid. num. 24. 162
 Tacite conditionis defectus impedit litteras ne producantur in esse, ibidem num. 25. 162
 Litteræ contentiosæ per subreptionem non vitiantur ipso jure sed annullari debent exceptiois, ib. n. 28. 162
 Litteræ contentiosæ super beneficiis quoad subreptionem regulantur sicut aliæ litteræ contentiosæ, ibidem numero 32. 162
 Jurisdictionis an tribuatur per litteras subreptitiæ, ibidem numero 38. 163
 Falsæ litteræ nullam conferunt Jurisdictionem, ibidem numero 39. 163
 Litteræ Apostolicæ in quibus generali Concilio non derogatur sunt invalidæ non ex defectu potestatis Papæ, qui est supra Concilium, sed voluntatis in cap. Nonnulli, num. 34. & 44. de refer. 355
 Litteras scribens servo tantquam Decurion vel Ancillæ tantquam forori non censetur eis tribuere libertatem in cap. Si aliquando num. 9. de sent. excomm. 331
 Declaratur, ibidem num. 14. 331
 Litteræ impetratorias beneficij vacantis de jure, sed non de facto valent etiam non facta mentione possessionis alterius, quæ collorata non est in capite. Litteras, num. 19. 22. & seqq. & num. 37. de concess. præbend. 185
 Vide in ver. Jurex quoad Litteras Apostolicas.
 Et in ver. Simonia in executione, &c.

Litteræ Apostolicæ sunt de substantia probationis, sed non de substantia gratiæ in cap. Nihil n. 28. de elect. pag. 276
 Vide in ver. Bullarum expeditio.
 Litteris Missivis de promotione Episcopi attestantibus non est credendum, ibid. num. 31. 276
 Litteræ Apostolicæ deficienti in figura litterarum deficienti in figura substantia in cap. Ad audientiam il primo, num. de rescrip. 141
 Et presumuntur falsificatæ juris & de jure, ib. n. 3. 141
 Litteræ Apostolicæ facultatis testandi & transferendi pensiones an ex omissione registrationis in Camera censentur nullæ quoad utramque facultatem, an vero quoad facultatem testandi duntaxat, ibid. num. 9. 142
 Litteræ ad beneficia non facta mentione dependentia Inquisit. super infamia & collatio indè secuta, lite non terminata non valent in cap. Omnipotens, num. 27. de accusat. 3
 Litteræ in forma significavit committi possunt Abbatibus temporalem & spirituales iurisdictionem habentibus in cap. Quoniam, n. 45. de offic. delegat. 489
 Litteræ Ordinarii probant quem excommunicatum, nisi contrarium doceatur in cap. post cessionem, num. 1. de probat. 117
 Excommunicatus si quis probetur per litteras Ordinarii, nisi postea absolutus ostendatur à procuratore judiciali repellitur, ibidem num. 2. 117
 Litteræ non tantum Episcopi, sed etiam inferiori Ordinarii probant sicut publicum instrumentum, ibidem num. 8. 118
 Litteræ circulares super gratiis & membris monasteriorum Vide in verbo *Conventus parvi*.
 LOCATIO perpetua seu ad longum tempus transfert utile dominium, in ea servari debent solemnitates requisitæ in alienatione bonorum Ecclesiæ in cap. Requiritur, num. 2. de restit. in integr. 619
 Locatio prædiorum decimatum in eos qui ex consuetudine non solvant decimas, est prohibita in c. Sanè il secundo, num. 21. de offic. Delegat. 482
 Locatio cum potest fieri in perpetuum, multo magis ad tempus, id est ad tertiam vel quartam generationem in cap. Potuit, num. 27. de locat. & conduct. 237
 Locatio & emphiteusis in quibus differant.
 Vide in verbo *Emphyteusis*.
 LOCARE & conducere, an & quando fit alienare in cap. Nulli, num. 39. de reb. Eccles. non alien. 212
 Locatio perpetua quando dicitur, ibidem num. 40. 212
 Locatio & conductio bonorum Ecclesiæ post Extravag. Pauli II. fieri non potest ultra triennium, ibid. n. 42. pag. 212
 Et triennium computari debet ex trinis fructuum collectione ibidem num. 43. 212
 Locator cur iustè salarium recipiat, non autem mutans in cap. Naviganti, num. 27. de usur. 148
 LOCUPLETIOR factus quando quis dicitur in cap. Gravis, num. 49. de restit. spoliat. 105
 LOCUS nullius neque est in Diocesi, neque de Diocesi; locus vero exemptus est in Diocesi, licet non sit de Diocesi in cap. Cum contingat, n. 32. de foro compet. pag. 61
 Reliqua in verbo *Exempti*.
 Locus an attendatur ubi delictum est inchoatum, an ubi est consummatum quoad effectum fortiendi forum in cap. licet, num. 3. de foro compet. 54
 Locus ab hostibus captus an destinatus esse Religiosa & Sacra in cap. Ego N. n. 84. de jurejur. 158
 Locus adiacentia presumuntur de jurisdictione illius Civitatis cujus territorio magis adjacent in cap. Cum olim, num. 2. de præscript. 164
 Locus deputatus autoritatè Episcopi ad Hospitalitatis usum Religiosus est & ad mundanos suos redire non debet in cap. Ad hæc, num. 1. de Reig. domib. 459
 Locus sit Religiosus licet non Sacer, de jure civili si mortuus inferatur etiam in solo alieno, ibidem num. 3. pag. 459
 Secus de jure Canonico, num. 4. 459
 Loci appellatione quid veniat in cap. Venerabili, num. 27. de censib. 519
 Locus montium, cessante pacto de redimendo, an possint per Cameram redimi in cap. Ex epistola, num. 171. usque in finem, de probat. 113
 Vide reliqua in verbo *Camera*.
 Locus nullius Diocesis aut origine, aut privilegio aut prescriptione in c. Cum ab Ecclesiis, num. 14. de offic. Ordin. 512
 Vide in verbo *Nullius Diocesis*.
 Locus probatur esse in Diocesi, si Episcopus ibi Tribunali crexerit, ibidem num. 18. 512